

30241

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది గురువారము

No. 122

పుటము ౬

చందుభినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ ద్విత్వీయ ౨.

సంచిక ౧౨౨

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(5) మొదట నువ్వయ్యగించునట్టివా రందరిని నారెవరె సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారి ఫాస్ఫో ట్రావ్ జౌవధము ఒక పరము వంటిది. నా మొదట సంబంధమైనట్టి వ్యాధు లన్నియు పూర్తిగా నయమైనది. రంగూన్ 80-6-19 బాబులాల్, హైదరాబాదు.

వనాపధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయమునకు మార్చుటకు షోగల్లా యొక్క షేర్మిక్ గాంబినది. ఖర 1-10. ఇండియా సిటీలోకొనుండు ఎచ్చటికైనను శరీరాలాభము ప్రతిదినముగా మంపబడును. (2979)

విలాసము సి. డి. సావంత్ నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

(3081) "కత్తికట్టలు"

కత్తికట్టి గట్టి గజము పొదుగు గలవి. సాగనైనవి. 1-కి రూప 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులతో కలయువారు ఆర్డరులో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. మెకలేత్స్టర్లు అండ్ కో కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ 210 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు: "ఇండియన్" పెద్దాపురం.

ఎలెక్ట్రిక్ లైట్

ఈ జర్మన్ సిల్వర్ దీపము సీమలో తయారు చేయబడినది. దీనిని వెలిగించుటకు ఆగ్నిపుల్ల (Match) అవశ్యము లేదు. ఇది ఎలెక్ట్రిక్ శక్తివలన వండును. డ్రైక్లను ప్రకారము వేసి

దీపమువై నుండు చక్రమును త్రిప్పినయెడల, తక్షణమే ప్రకాశ ముగా మండును. చూచుటకు బహు ఆకర్షణముగా నున్నది. తేలుయొక్క సహ ఉంచుకొనవచ్చును. దీపము 1-కి రూ 1-8-0.

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెని, పోస్టు బాక్సు 232, మదరాసు.

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు మార్పులను నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రాప్త క్షణము నిమిత్త మభ్యాసార్థ ఫలించుచుండి!"

(13) ఇక ఫర్మేట్ బ్యూరో, కాకినాడ.

నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్)

తెలుగువలె తత్వజ్ఞుడే ఈ జౌవధమున వాడిన విషమును తీసివేయటయేగాక రాజ సు పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్టు కొన వారికి పోస్టేజీ ఇవాలం. 1 డబ్బు ప్యాకెట్టు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇవాలం.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెని,

నెం. 44 నాయులవరపు వీధి, మదరాసు.

జాతకరత్నము

గొప్ప భగవంతు! ఆర్థభరితు!

PART 1

జన్మనక్షత్రము పుట్టింకేది వేళ మున్నగునవి లేకనే సంవత్సర ఫలితములను క్యాలెండరు రీడింగ్ లో సహ యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కర లేకయే తమంతట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు ద్వాదశభూవములలో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీని వెల రు 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే వలయుచో జాతకములు సరసమైనభరతు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

పాలనుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహ మేహములు, మేహ పాడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పలు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బుల చాలును.

20 ఈ॥ డబ్బు 1-4-0 వి. సి. 0-8-0

కూష్మాండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాల్పతీత, మలబద్ధము, కడు పుల్ల మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ॥ చాలును. 20 ఈ॥ డబ్బు రు 1-4-0 వి. సి. 0-8-0

పి. కె. వ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) వెంకట-నెల్లూరుజిల్లా.

సిద్ధమకరధ్వజ (వైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదశాస్త్రములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూరి, పచ్చని కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్మింపబడినది. మంచితో నుండుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వచ్ఛాహారవిహారోః నకదాచిద్విపద్యతే । మేధాయాః కాంతిజననః కామోద్దిపనకృతాకా॥

బుద్ధిని, ఆయుర్ధాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినీయును. హేమ్యుగ ధాతుపుష్టికేసి కామోద్దిపనకాకా లింగించును. ఆతిమాత్రము, తుయ, సుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. వెల 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే. ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హరిన్ గోధుమంటుగోడు, మదరాసు.

నిర్మింపబడిన రాయచోయబడిన కాశ్మీరశాస్త్రములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వెలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆర్యులారా!

కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మున్సిసిపల్ నెం 143 రు కలిగినవంటిన్ని రెం డెరన్లు గలవిని గామేడను ఆదాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహ లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదినుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తి యగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాత్రు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేది పత్రికలలో ప్రచురపరి యేలూరుపట్టణ మలో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీవేయబడును. గనుక ప్రతివారను వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమయిన రిజిస్ట్రేషన్లు, వివర ములున్న కొరవారు మా యేజంట్లవల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని లునుకొనవలయును. ఈ చీట్లవల్ల కనూలు అయ్యె సాము కృష్ణజిల్లా యేలూరు పెంటల్ కో ఆఫరేటివు బ్యాంకులో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంట్లు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొరవారు యాక్రింది సంకేతముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అద్రస్సును స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మహి ఆర్డరు చేసిన యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణజిల్లా. మేడ హక్కుదారుడు. 1-7-1922.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి, షేక్ కలకత్తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రకృతమైన, షేక్ మూలుగు కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, కర్రకులప టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము.

చెన్న పట్టణం కేట్లకంటే మా కేట్లు తక్కువ, రయిలు చార్జీలు కూడా తక్కువగా నుండును, కావలెన్ని వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనివారికి, షేక్ కలకత్తెలు, కాకినాడ.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటిసు

(279)

గతదిన ఆక్టోబరు మాసమునుండి వర్షములు కురిపించుచుండెడివిగాని చెరువునందు నీరుమట్టు చాలవరకుతగ్గినది. సాధ్యమైనంతవరకు నీరును పూర్వకృత్యములకు మాత్రము మితముగా వాడుకొనఁబడును, ఇతర పనులకు ఉపయోగించుకొనునట్లు చేయవలసినది మిక్కిలి అవశ్యము. ఆ ప్రకారము చేయుటకై 23-8-22 తేది బుధవారము నుండి ప్రతిదినము ముఖ్యగొట్టములలో నుండు నీటిచెస్సు గును పగలు 11 గంటలు మొదలు 3 గంటలవరకు వీలైనంతవరకు తగ్గించవలసినట్లు ఉద్దేశించబడినది. ఈ ప్రకారము చేసినచో పట్టణమునకు దూర ప్రదేశములలో నుండునట్టివారి గృహములలో వైస తెలుపబడిన కాలమునందు నీరు పూర్తిగా నిలిచిపోవును. గనుక దూరపు స్థలములలో నుండు నట్టివారు గృహకృత్యములకు కావలసినంత నీరును 11 గంటలకు లోగా పట్టి ఉంచుకొనవలెను.

విద్యుత్ భవనము } ఎమ్. బత్తులల్లా,
మదరాసు } కమిషనరు.
21-8-1922.

తెనుగు కాలికో బైండు

రిమోట్ ప్రాశీదరు కోడ్	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రాశీదరు కోడ్	6	0	0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3	0	0
చరితకర్తావళి (గ్లాజ్)	2	0	0
సుమతి, వరసింహ, వేమన, విడిగా	0	2	0
శృంగార రత్నశతకము	0	3	0
వేణుగోపాలశతకము	0	3	0
కాళహస్తి లింగశతకము	0	3	0
రామలింగేశ శతకము	0	3	0

వికోరియా డిపో,

మైలాపూరు - మదరాసు.

నవలలు కథలు

శృంగారవాణి - గోపనకల	1	0	0
వీరభూష - గోపనకల	1	0	0
విజయనగర రాజుల కథలు	0	3	0
చిత్రామయ రాజుల కథలు	0	4	0
దీప్తిచక్రవర్తుల కథలు	0	4	0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0	2	0

1-8-0 అణాల పుస్తకములకు తగ్గిన పంపము.

కల్యాణవర్ధన పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఆగ శత్రోహము

రు 116 లు బహుమానము

తమ, దగ్గు, ఒగరుపు, ఉబ్బసము, మొదలగు స్వేచ్ఛ వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల కోజులకు ఎటువంటి తయారీకొనకనే పూర్తిగా నివారణయగును. దీనికి పద్ధతములేదు, వారంగోజులలోనే చాలా దొంగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు కాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి ఆటమిట్టుట వైన వ్రాసిన బహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సరిపడు మందుకు 5, 10 ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు ఆగును. 1 నెల కోజులకు రు 4-6-0 లు ఆగును. కాలగెనవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం
(213) కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మద్యపాన నిషేధము

మద్య మెప్పుడూను జీర్ణము కానేరదు. ఎందుకనగా దానియందు గల ఉద్రేకపుణ్యము జీర్ణమవుటకు తగిన వ్యర్థి నీయక రక్తప్రాళిలను జమిర్చి రక్తములో కామద్యము కలియు నట్లు చేయును. అటుల గాఢమయెడల జీర్ణమవుటకు కొక జాము (రిగింటికాలము) కావలసి యుండును. మద్యము నేవించినతరువాత మైసము లేక మత్తుకలుగుటకు మాడుగంటల వ్యర్థి యుండలేదు. కావున మద్యము జీర్ణముగాకయే సేరించిన యాత్మరక్షణముననే రక్తముతో కలిసి రక్తనాళములవ్యాధి మస్తిష్కమునకు తీవ్రమయిన చిచ్చు పెట్టి జీవచ్ఛవము చేయుచున్నది. మస్తిష్కము జీవచ్ఛవ మై యుండగా తదనుచ రు లైసటువంటి యింద్రియములు యజమాని లేని నపుడునోలే స్వేచ్ఛానివారము చేరువారభించును. దానినే మత్తెక్కి (తేలించునాడనియును, మత్తెక్కి నడుచుచున్నాడనియును, మత్తెక్కి వికలముగా నాచుచున్నాడనియును) మనము వాడుచుము. సర్వేంద్రియములకు సమ్మేళనజేసి నడువ గల సూత్రధారయైన మస్తిష్కము యాపుమాయుటచే నింద్రియము లొకదానితో నొకటి నిరసించి యజ్ఞాంశక పెడ చారుల పలుపొకలై పోవును.

రక్తము దేహమంతటను ప్రవహించుటకుగాను తగిన సున్నితమైన నాళములు భగవద్విచ్చు నిర్మింపబడియున్నవి. మద్యము తేలునీ రక్తముతో కలియుటచేత రక్తము పరిమితి యందగకమై, పలుచై ఎక్కువ గుండెకాయయిం దమిడిముగా క్రిక్కిరిసి బాధాగ్రస్తుగా నాళములన్నిటియందును ప్రోయును. విస్తారమైన రక్తము స్పష్టమైన నాళములవ్యాధి ప్రోయబడుటచే నానాళములన్నియు విరివిగా సాగిపోవును, ఒకటి రెండు గంటల కాలముకంటె సెక్కున మద్యముయొక్క ఉద్రేకపు గుణ ముండుటలు కానబడెను. ఎందుకనగా రెండు గంటలకాలములో మద్యపానమత్తులైన ప్రముఖులు తిరుగ ప్రపంచమును యథావిధిని కనుగొనుచున్నారు. ఉద్రేకగుణమును రక్తమును కల్పించి గాని విరివిగా సాన రక్తనాళములు స్వతస్సిద్ధమయిన పరిమితికి స్పృగిలనేవు. అందువ కలిగిడి యనర్థములను గుర్తెలుగుకొన్నారు. 1. రక్తనాళములు సాగియండి యో, పూర్ణముగా ప్రవహించుటకు వాటికి రక్తము చాలకయు ప్రతి అవయవము వదులై, నిర్బలమై యెన్నియోపంపకర్మములు రోగగ్రస్తుడై లేచినవానివలె యుండును. 2. రక్తనాళముల నిడుగా ప్రవహించుటకు తగిన రక్తము లేకపోవుటచేత వాటి యందు ఖాళీగా యుండిపోవును. ఆఖాళీనాళములలో రక్తములేమిది గాలి ప్రవేశించి నూరుకెట్లు చలించి కలుగజేయుటయే గాక అనంభాగ్యమయిన వాయురోగములు కలుగటకు కారణమవును. మధ్యోద్రేకమున నాళములన్నింటిలోనికి రక్తము బాధాగ్రస్తుగా ప్రోయబడుటచే కలిగిడి రాపిడికలన కఠిరమున ఉష్ణాధికమయి ధాతువును సహజ పల్కపరచి మోహోద్రేకమును కలుగజేయుటచే వానికరుణలయిన గణించక పరస్పరంగమ పాడిత్యమును కలుగజేయును. పరస్పర యనలేల మద్యమును నేవించినవారు తమ నిజస్త్రితోనైనను సంగమించిన మహాపాపములకు ప్రాప్తులగుదురు. మద్యపానోద్దమచేత మరణింపకుంటి ధాతువుచే పుట్టుచున్న బిడ్డలు మహాతపాదాగ్ర్యములు చాలక కడు విపరీతము లై నటువంటిన్ని, నీచమైనటువంటిన్ని, ప్రపంచమునకు కేడు కలుగజేయునటువంటిన్ని, భగవద్విచ్చు వ్యతి

రేకమయినటువంటిన్ని కార్యముల చంచలమనస్సుతో గావించుచుండును. అట్టి బిడ్డలకు జన్మమిచ్చిన మద్యపానమత్తులైన మహనీయులే దైవహితమైన ప్రామాణ్యత్వమునకు ఒడ్డులేకాకుండుట? వారే అట్టిబిడ్డల కలుగజేయుటను లోకములో నట్టి విపరీతములు కలుగకుండును. అట్టిబిడ్డలు ఆ చెడుకార్యములకు కేరలము ఉపాధిమాత్ర మయ్యే యున్నారగాని నిశ్చయముగా చేసినవారు మద్యపానమత్తులే. మద్యపానమత్తులైన మహనీయుల కిది కుళ్ళు కాలవలె నుండును. అంగీకరించుచు, వీధుల యందును బచ్చలవిడి ప్రకాశించుచుండుట కెంతయు సిగ్గుజెందక మీయమిక్కిలి నే నింతిపానము జేస్తేని ఆంధ్రపానము జేస్తేని మహాత్మా-మూల ప్రాశ్నములు పట్టించుకొనుట తీలదేమి ముందుకువారు మద్యమును నేవించుట కొంత భాగ్యమే అయినను వ్యూహము. ముఖ్యముగా నన పానమాదేశమున నేవించుట కేరలము వ్యూహమునే కారణమేమన పానమాదేశములయందు సహజోద్భవమవుట, ఉష్ణము కలుగజేయుట మన దేశములో నవశ్యముకాదు. ఆ దేశముయిన లేనిపాన కావ్యముల కనకరచి యాతులవలెనైన వస్తువును నునవారు నేవించుచున్నారు. ఇది యెంతయో అబద్ధము. ఇది కడున ప్రాశ్నయిన పదార్థకపుటలేకనే అత్యుపాయాలు నిచ్చిన ననినను ఒక శత్రువునంటి వెళ్ళినమనజాకు కొంచెము మద్యమునకై వెంటాడును. దీనియందలి అట్టి అకర్మజిత కలగుగాన శత్రుత్వమును దానియందు వినుదుల ప్రయోగించి ప్రాణాపాయమును కలుగు జేయుచుండుట భాగ్యముగా లేదనియనవచ్చును. కొంతమంది మహనీయులు లోకమున నది తినునందెముగా కేల సృష్టికరించ ఒడ్డుదనీ వాడి తురు. అకుద్యమనగూడ తినునందెముగానే లోకమున సృజంపబడ్డది. కుక్కలకుగాని మామవులకు గాదు. మంచి బుద్ధిగల కుక్కలకుగానా అకుద్యమును ముట్టపు భానమయ్యలగు మానవులు అకుద్యముకంటె నీచతరమైన మద్యమును పానము చేయుచున్నారు. పానకామస్మృతియుల రెంటికిని విరుద్ధమయిన వస్తువు. అట్టివస్తువు సభ్యునించిన నీక నేలొకమన సుఖముగా నుండ నిశ్చయించికో వారు కల్పించనగు. ప్రివిషయమై యన్య లోక మొకటి సుఖజీవనముకై యుత్పత్తి యుగంకరితేహా, యోగసాధకుల మని కొందరు చేపములు ధరించి హంసోద్రేకమున కిట్టివి యుపయోగించ నగునని మద్యపానమత్తులొత్పత్తులైన పుష్పల కేవియో కొన్ని కల్పబాల్లు లుపదేశించి తమతమ మనోభీష్టుముల నెలవేద్యులొనుటకు పయోమాఖిషమంభులై యొకతమము నాచరించుచున్నారు. మానస గాడిద వెల్లి మేసిన గాడిదను చెఱచిన టిటిరత్నవేత్తలు సుందరించుచున్నారు. తుదకు కడు దుర్గళ పాలగుచున్నారు. దేహయాత్రలో నింత కంటె గొప్ప విరోధమైన వస్తువు ప్రపంచమున కల్పించుటలేదు. మాన, ధన్యప్రాణముల గోలుపోక బిడ్డల దీనదశయం నుంచక, తమ యశమును బట్టికలుపక, తమ దేహదాగ్ర్యమున చిచ్చుపెట్టక, మైకాపేతుగుడువుల నమ్మక, మనస్సునకు లొంగక, అంతరాత్మను మీజక, యశమును సంపాదించుకోకు నామిత్రు లిట్టి యుపద్రముల కలుగజేయు మద్యములాది పాపదముల విగర్జించి భారతమాతయొ దభిమానులై మహాత్ములగు వారికి కృతజ్ఞులై సంచరించిన కీర్తి సాచ్చును.

కారిత్యపురులచేత నిరసంపబడుచున్న ఇట్టి కమవును కాశ్యాంగమువారు బలాత్కారముగా నేలములు పాడించుచుండుట కడు విచారకరము. కుమ్మిలీ సూర్యనారాయణ (కుటుంగ) బి. యచ్. జి

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా గ. క. ల. జాలు ౧౦ మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బావును. పార్శ్వపు నొప్పుల వారదోలును పోట్లపోగొట్టును. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిని గల మాయమందు గాదు. నకలుమందులవలన మోసము గలుగును. పంచభాష చీటిని చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. వనమూలికలచే తయారుచేయబడు మంచుమందు. గొప్పగొప్పవారిచే వేనకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొంది యున్నది. వేనకువేలు విక్రయము. అమృతాంజనమును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనము డిపో { 108, శ్రీ కోడ్ల, పోస్టు - బొంబాయి. 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

“మాంఛెస్టరుగారియను” సిక్కు

గ్రామస్థులు

(యంగుయిండియా)

విశేషవార్తాపత్రికా ప్రతినిధులు స్వయంగా భారతదేశ పరిస్థితుల గమనములపై మాంఛెస్టరులో ప్రయాణము చేయుచున్నారు.

ప్రస్తుత సంరంభసమయమునందులకె యిదివరలో నెవ్వరును తనవ్యవహారములనున్న ప్రపంచ మంతటను ఇటుల తెలిసికొనవలయు నను నొకప్పుడు గణనలేదు. మనము విదేశములలో ప్రజాతము జేయుమానమునకు ఇటుల నున్నది. పంజాబులో నొకవిన్నగ్రామమును కరవలూరులో కొండవల్లి గ్రామములను, మాంఛెస్టరుగారియను పక్షమున వచ్చిన స్థితి గూర్చిని జరిగిన యాక్రిందిసంభాషణమును ప్రబలంబుగా గ్రామ సంఘాభ్యుదయము మాకు పంపియుండెను.

అవగూడిన 200 మంది ప్రజలను దేశముయొక్క సిద్ధిని గూర్చి గ్రహించుట అనేకప్రశ్నలనిగిరి.

ప్రతి సిక్కులు యింగ్లీషువారికి పరమమిత్రు లనియు, ప్రభుత్వముపై వారికెట్టియోద్యమ భావము యుండుననుట నందము నమ్ముచుండుట అందుచేతనే విద్వేషియారాజు సిక్కులవారను అంగరక్షకులలో నొకరినిగ నుంచుకొనెను. ఇప్పుడు వారటుల నేలకెరు ?

ఈ భారతీయ కెండిమలరాజువారము అట్లా. యింగ్లాండును, యిండియాదేశములలో జిరిగెను. కాని అంగ్లేయుల దెబ్బకు వారియొకటను పానుభూతితో నినుటకు అత్యున్నతమునకు చేరు కొనుగడకురు అనువదలలోనుండి ప్రయాణికుల నవ్యాముముగ పొందించిరి. ప్రధానముగా పానులను సిక్కులకు గాతకననికొంగా ప్రభుత్వమువారు రవంతయెను అత్యున్నతమునకు చేరుకొనిరి. కృపాణములను తయారుజేసికొని భరించుట కిచ్చిన ఉత్తరపు నామమాత్రమైంది. ఇందులకు మమ్ములను పేల కొలదికుంచిన నిష్పాధించిరి. ఇట్లంగ్లేషియమును మాకు అంగ్లేయుల యుద్ధంబు వికారమును పూర్తి భగ్నము గావించెను. భాల్సాకాలేదై యధికారము సిక్కుల చేతులలోనూడ లేదు. ప్రతి మీకుయేదెవరుగ స్వరాజ్యము గావలయును?

ఈ ప్రజలమాటకు గౌరవముండి, ఉద్వేగములను నియమించుటకు తొలగించుటకు అధికారమును స్వరాజ్యము కావలయును.

స్వరాజ్యపదమును మాత్రమును స్పష్టము నగు మంచి నిర్వచన మీయుబడినది. — సి. ఆర్.

ప్రతి సిక్కులు మహమ్మదీయులు, హిందువులు అందఱును స్వరాజ్య కావనసభకు తమప్రతినిధులను పాంథికముగ బంపెదరా ?

ఈ లేదు. సిక్కులైనను హిందువులైనను, మహమ్మదీయులైనను ప్రతిజిల్లానుండి నును మంచివారలను ప్రముఖులను బంపెదము. ఏ నిమిషమున వారిలో వికారము మంతరించునో వారల రాజీనామా పెట్టుటకు జేయబడును.

ప్రతి అంగ్లేయులు యిండియాను వదలివెళ్లిరేసి సిక్కులకును, మహమ్మదీయులకును, హిందువులకు పోరాటము లుండవని మీరుతలంచెదరా ?

ఈ ఉండదు. ఇంగ్లీషువారు రాజీనామా చేయు కాలముగ కలసి యుండలేదా ?

ప్రతి “మీరు సిక్కులు కొంచెము విపరీత ఉన్నత భావోద్వేగముగల వారు. మీలో కొందఱి పోలీసువారు అత్యున్నత సిక్కియేమి జేసెదరు?

ఈ ఒక రిటుల జెప్పిరి—

“సంతోషముతో వానిని పోలీసులకు ఒప్పగించెదము.” మరెయొకరిటుల జెప్పిరి. “నిష్పాధించుటకు మేముల తిరస్కరింపవలయును ? మావల్లదు తన స్వాతంత్ర్యమును స్థిరమునకొనక యితరుల యుద్ధపు ప్రకారమునందలనినపుడు అందుచేత యిండియాను గూడ జెయి లనవచ్చును”

ప్రతి అంగ్లేయులు మీవిలోనుండి తలంచెదరా ?

ఈ కాదు. వారు మాసోదరులు. సోదరులకెందుటకు మేము కోరెదము.

ప్రతి ఇండియాపైకి అట్లను దండయాత్రచేయుటకు మీరధిక్షేపించెదరా ?

ఈ అట్లను. వారును అంగ్లేయులకంటే విదేశీయులే. వారితోగూడ తుదివరకు పోరాడెదము.

“ఎనిమిదియేనుగలు ఒకమనుష్యుని లాగును”

వైదికక్రింద చికాగో పోర్టుల అంతు యెఱుఱుమినకు అనుభూతిక సన్నితకు ప్రధానవ్యాసమున ప్రావీణము. అవ్యాసము యాక్రింది సాధారణోత్పత్తితో ప్రారంభమగును.

మానవులు పశుశ్రేణి, పాక్షికశ్రేణి, జాన్యజేమమును గూర్చి యెక్కువగా మోచించువారు, అంతర్వేదమును గూర్చి తిట్టినక మోచించుకొందురు.

పోషిపోషు తిట్టినకపోయి, అదివి మనుష్యులను జూచుచు, వారు తమ జాన్యజేమమును మానవాలకు భయోద్యోగకరముగ జేసికొనుటకుల గమగొనుము. జింటికి కనుశ్రేణి, ముక్కులు చెవులు కట్టించుకొనుట, దశనుల కొలకాజులు, మెడపుకనులు, యాకలు యిచ్చియును వైచేమములే.

వై ఉన్నతభావమును గల్గి అలోచించు సరికి యాపిచ్చు యంతమును బోవును.

ఒక గొప్పకావ్యముని జూచినచో అయిన నికాదంబర ములను యావత్తేమను భరించుచుండును. అలంకారము అన్నియును బుట్టులోపల నుండును.

పిదప చిత్రపటముయొక్క వర్ణనమును, అట్టి ప్రాయోగప్రకటనమును గావించుటయెను.

యజ్ఞరాజు (వైదికసామ్రాజ్యములో వివిధభాగములకు వర్ణముగాను. అందు ఉద్దేశము మానవులు స్వభావసిద్ధముగ పనిచేసి రాని గొడ్డనియు, రాజులనుజూడ పరమానందమును బొందెడి రనియు గావచ్చును. ఆ ఉద్దేశముయొక్క పటుత్వము, యాస్వత్యతరాజ్యములో, యజ్ఞరాజు కరస్పర్శనము గావించినపుడు, ప్రజాప్రభుత్వోద్దేశములు గల ప్రజలు భయముతోను సంతోషముతోను కంప మందిపును ప్రకటిత మయ్యెను.

ఈ మధ్య యజ్ఞరాజు యిండియాకు వెళ్లెను. ఆ భావకజేము అత్యంత సాధములతోను, ఆ ను పూర్తి కమలతోను, మతములతోను, జాతులతోను, విరాజిల్లుచుండును. అట్టి జేకములోని 80 కొట్ల కాభిరుతులను, పేలకొలిది మైశ్వర్యమును నందున్న మాంసము దివి, సారాయి ప్రాగు కొలిదినుండి యింగ్లీషువారిచే పాలింపబడుచున్నార.

ఈజాన్యలో భారతదేశవిషయము నొకవారిని యువరాజుమాచినటులను, అలోచించినటులను చిత్రకారుడు చూపుచున్నాడు.

ఈ యెనుగలకు, 8 యెనులు, ఒక్కొక్కటియై ఒక్కొక్కమాటకు తలమీద కూర్చుండియుండ, వారియొక్క శక్తి బలముతో వెనుక నొక రజతకేటములో గూర్చువిన ఒక్క వ్యక్తిమాత్రము లాగుచున్నది.

ఇదికాదే భారతచారిత్రములో అసియాచారిత్రములో, పేల కొలిది వత్సరముల క్రింది విషయము జ్ఞప్తికి వచ్చును. అతెగ్గాండరు పర్షియాను జయించినపుడు, ప్రభువులు యజ్ఞములో పోరాడు యెనుగలచే కేటములందు లాగబడుచున్నటుల గనుగొనెను. అందువలన వారు గొప్పవార మైతిమని భావించెదరు. అతెగ్గాండరు యీ పోరాడు యెనుగలను నులభముగ నుక్కడంచెను.

కొలంబను ప్రయాణముమీద బహులుదేసినపుడు అసియాచిత్రకర్త లప్పటివారలు, యెనుగలచే లాగబడుచుండిరి. ఇప్పుడు అంగ్లేషులయవరాజు తనకొడియొక్క పాలికుల నాజ్కములో జూచుటకు వెళ్లినపుడు ఒక భారతసంస్థానాధీశుడు తలపాగాలో రక్తముమెరుకు, యెనిమిది యెనుగలచే నొకడంచెను.

పిదప ఆయన మిలిటరీవారలను చాల ప్రశ్నల నడిగెను వారు ప్రస్తుతప్రభుత్వనిధానము వారుగ లేదనియు, వారలలో నయివ్వము ప్రబలె ననియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ప్రతి మీకు కాంగ్రెసులో నేలకెరు ?

ఈ కాంగ్రెసును గౌరవించుటను ప్రభుత్వము వారే జేర్చిరి. మరాయవారము మేముప్రభుత్వపురస్కారములతో, ఒరిస్సానుమామృదీయులతో బాటుల లగ్ని ఒడంబడికలో మమ్ములను వెలుపక పోవుటవలన, అమాక్కులను మేము కొరుటకు పిలువలే దనిరి. కావునమేము కాంగ్రెసులో జేరుట యుక్తమని తలంచిరి.

ప్రతి మీరు వార్తాపత్రిక లేకనే జరిగెదరా ?

ఈ మేము రెండుపత్రికల తెప్పించుకొనెదము. వానిని చాల యుక్తమముతో జరిగెదము.

కేటములో లాగబడుచుండెను. ఒక్కవ్యక్తిని యెనిమిది యెనుగలు లాగుచుండెను. ఆయన 81 మహారాజు సంతతివాడు.

ఒక్కయేనుగు నూరుమంది మనుష్యులను లాగగల్గును. పాపము అతెలివి తక్కువ మహారాజు యెనిమిది యెనుగలతో లాగించుకొనుట వలన కంటలు పేలతో సమానసాముఖ్యము వచ్చునని తలంచుచున్నాడు. అది యధా తేలికగిట్టును. అయితే మా అమెరికా ధనకంటలు 81 మంది పెద్దమనుష్యులను తాము భోజనము చేయుగడలలోను సావదులలోను నిలవజెట్టుకొనట కంటే తేలికగిట్టుకగారు.

అమెరికను సంపాదకుడు స్వదేశపు భాగ్యవంతులను వదలిపెట్టుటలేను.

అసంఖ్యాకాధీశుడు తియ్యెనులతో లాగించుకొనుటకు పరిమాణము జేయుచు మాలోనున్న వెనుకటి తెలివితక్కువనుగూడ జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట యుక్తము.

కొందఱు 15 పేల కాలకుల భరించేయు మోటారులో వెళ్లుచు పేయడాండుల భరించేయు మోటారులో వెళ్లుచు కన్న తాడు 15 రిట్లు గొప్పవార మనియు, మోటారు అకలే లేనివానికన్న 10 పేలెట్లు యెక్కువ ప్రాముఖ్యమైన వారమనియు తమ మనస్సులో నమ్మువారు యెంతమందిలేరు?

81 యెనుగలతో యెక్కువ వచ్చుననుకొనుటలోను, కేర గట్టుముల కత్తి గల 80 డి తా పట ము గల మోటారులో వెళ్లితే గొప్పయెనుగలనుటకును భేదజేమియునలేదు.

తక్కువవచ్చునని తోడల బుట్టుగా నున్నదియే. అంతేముఖ్యమైనది. ఫలితముల నిచ్చునది. ఇకనేదియును లాభము లేదు.

పిదప సంపాదకుడు భారతదేశపు మహారాజులను గూర్చి వ్రాసెను.

కొన్ని కళాబ్రముల క్రింద యీ స్వదేశసంస్థానాధీశులు యెనుగల యందు విశ్వాసమును గల్గియుండెడివారు. వా గానే యున్నది విలసనగా యెనుగు కత్తికంటమైనది కేత్రపుల ద్రోక్కివేయును. అతెగ్గాండరు వచ్చి యీ యెనుగలను వెనుకకు దిప్పి వారి సయ్యమునే త్రొక్కునటుల జేయువరకును అది కేత్రులైనములనే ద్రోక్కివేసెను. భారతమహారాజులు ఒక విసోదము. వారియెనుగలు ఒక విసోదము.

నేనున్నకత్తికేపు దుర్బల మగును.

ఇప్పుడేరాజైనను యెనుగలతో యుద్ధముకు వెళ్లినేని ఆయన పాపము పోన్యాస్పదమగును. ఆయన యెనుగలు తుపాకీపెట్టుల నురియగును. ఆ భారత సంస్థానాధీశులు శ్రీలతోను బానిసలతోను, అటలాడుటకు బోగమువాళ్లతోను, అధికములు యెనుగలు, ముక్కు గునానితోను పరిపాలించుట కప్పటికిని సరుక్కుల మనుకొనుచుండ, యెనుగో కొందఱు అభ్రునికలు, పైలె తోలతో యూరోపు యాకాస్థములను మంచుతో గప్పబడిన ద్వీపములో నుండి యెంచినుచుండిరి.

ఇంగ్లాండులోని కొలిదినుండి మనుష్యులు మాత్రము యిండియాలోని కందలకొలిది లగలుచుండిరి పరిపాలించెదరు విలసనగా వారికి అలోచనగలదు. వీరికి అలోచనలేదు.

ఈ విషయము మహారాజులకు వెలియక ముందే, ఇంగ్లాండు యిండియాకు తమదిగ జేసికొనిరి. మహారాజులు అన్ని ప్రభుత్వమును సహించి మొద్దులు లాగుండి యింగ్లాండుయొక్క అధికారముతో తమ సాధములలో నుండిరి.

సంపాదకుడు వ్యాస మంతయుచైన పిదప పి. యస్. అని యాక్రింది ముక్కులను ముఖ్యమైన చానిని వ్రాసెను.

పి. యస్. గత కళాబ్రములో రాజుల యెనుగలకు వ్యష్టాహర ముండుటకుగాను యిండియాలో వెంకమంది పిల్లుల ఆస్తియైతే వచ్చిపోయి యుకొనెదరు?

అట్లునులేని పిల్లుల తల్లియు తమ పిల్లలకు లేకుండ ఆహారమును యెనుగల కొసంగిరి. (మావరకా కల్పాల్లి)

వెలసులభము ! ఫల మధికము !!

మోహిని తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగ లాడించును. కేతులములు గల సీసా 1-కి అణా 0—12—0 మాత్రమే.

దంత చూర్ణము

వెల దబ్బీ 1-కి 0—2—0

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుటయును, నోట దుర్గంధములేక యుండును.

అమృతాంజనము దీప్తి, ముద్రాను.

బి. సి. ఎస్. చర్చ

కర్నూలు వెజ్మిడ్డుగారి సంపూర్ణోపన్యాసము

లాయదుజ్జాగారి ప్రసంగమును తీవ్రముగ ఖండించుట

వింటర్ను ప్రభువుగారి సమాధానము

ప్రధానమంత్రి నీదిక మిట్టియుపన్యాస మొనగవని యెవరు ప్రకటించినా నాకు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. భారతదేశమును గూర్చి యిది నూతనప్రకటనముగ నున్నది. ఆగస్టు 1917 నాటి ప్రకటనతో దీనిని సరిపోల్చుటకు చాలకష్టముగ నుండును. మన బాధ్యత నెప్పుటికిని భారతదేశమున కప్పగింపవలసి ఆతనుచెప్పెను నేను వానినిగూర్చి విశేషముగ నాడేపని నేయలేదు. ఆతను సరిగానే చెప్పినాడు. చెప్పవలసినదిగాని చేయు కార్యములకుగాని స్వదేశసంస్థానాధీశులును, వ్యవస్థలును ఎన్నడును తమ బాధ్యతను వదులుకొనరు. కాని ప్రధానమంత్రి యిట్టి ప్రాచీన మేమి? విధానము మారునని యాభిప్రాయమును అధినివేశరాజ్యములతో పాటుంచవలెననియే ఆతనియందేదేశము? కానడా ఆస్ట్రేలియా స్వపరిపాలనము గలిగియున్నట్లు భారతదేశమును దేశమును నుండవలెననియే? ఆగస్టు 1917 నాటి ప్రకటన యందేదేశము ఆదియే. వెంటనే కాకున్నను, పరమార్థ మదియే. అనగా, మన బాధ్యతను వదులుకొనటయేదా? ఆస్థివిధానమునారక నేర్పరిచి సంకల్పమున నుపయోగ మేమి? తేపు భారతీయులు ఈయుపన్యాసమును చదివినప్పుడు అతనియట్టి ప్రాచీన మేమో యని యాలోచించుకొందురు. గంభీరోపన్యాసములన్నియు వినుటకు మనోహరముగ నేయుండును. కాని యుపన్యాసమునందు చివర భాగమున నొకసంఘమును ఎన్నిటికిని కదల్చుటకులేదనియు ఆ సంఘము బి. సి. ఎస్. సంఘ మనియు ప్రధానమంత్రివలెకను. ప్రభుత్వమువారిసిద్ధాంత మిదియే తేక చివరకు స్వపరిపాలనము నొసగవలెననియే? ఈచెట్టికిని సమన్వయముగట యెట్లు? మన నిజోద్దేశ్య మేమి? తన ప్రభుత్వము తరువాత ఏర్పడెడి యేకప్రభుత్వమును భారతదేశ బాధ్యతను వదులుకొన నివ్వగింపదని ఆతను చెప్పెను. లేదు, వదులుకొనము. కాని ఆతను తలంచుబాధ్యతను మేము తలంచు బాధ్యతను తారతమ్యము గలదు.

“మన బాధ్యత”

భారతదేశమునందు ప్రభావతీపు స్వపరిపాలనను స్థాపించుటయందు తోడ్పడుటయే మనబాధ్యతయని మేము తలంచుచుండుము. భారతదేశమున కట్టి స్వపరిపాలనము నొసంగల మామని నిరీక్షించుచుండుటయే మనబాధ్యత. భారతదేశము లోని సివిలుఉద్యోగులు గట్టివారు. వారిని ప్రశంసించుటలో నేనును ఎవరికిని వెనుదీయను. కాని స్వపరిపాలనము నొసగిన పిమ్మట కార్యవిధానమునందు మార్పులుగకనే, పీఠెట్లుండగలుగుదురు? ప్రస్తుత పు మాం పే గూ యున్న పద్ధతి సంస్కరణముల కింద నే, వారి కార్య సరణి మును జటివలె నుండుటలేదు. మునుపు వారు భారతదేశమునకు యజమానులు నుండిరి. క్రొత్తకానసభల కధికారము లభించుకొలది భారత సామ్రాజ్యకానసభకు సంపూర్ణస్వపరిపాలనము లభించుకొలది ఈదేశపు సివిలు సేవకులవలెనే అప్పటివారును కానసభల నిర్ణయములకు లోబడియుండవలసియుండును. స్వపరిపాలనానిధానము అభివృద్ధిచెందుకొలది ఈమార్పు తప్పనిసరి యగును. తమ సంఘ (బి. సి. ఎస్) మద్దత్యమగుటకు తోడ్పడుటచేతనే వారు తమ మాతృదేశమునకు నేరవేయుచున్నామని భారతదేశములోని బ్రిటిషు ఉద్యోగులు తలంచి పనిచేయుచున్నారు. ఆమార్పు నులభముచేయవలెనని వారియందేదేశము. నులముచేయుటయన, తమ్యుతాము పద్ధత్యులజేసికొనుటయే.

బేదరింపు

చారిత్రాత్మకముగ 1917 ఆగస్టు వాగ్దానమునకు మనీ వెట్టుటయే గాక ద్వంద్వవిధానసంస్కరణములను రద్దు చేసెద ఘనియు ప్రధానమంత్రి బేదరించెను. అట్లు బేదరించుటకు కారణమేమో నాకు భోధనడిగికాదు. సంస్కరణములు పరీక్ష యని ఆతడు పలికెను. అది పరీక్షయే కాని ఎట్టి సంకర్షణలలోగాని వానిని ఉపసంహరించుకొనుటకు వీలులేదు. నిరాకరణోద్యమ మూగిపోవచ్చుననియు నిరాకరణావలంబకులు కానసభల సాక్రమింప వచ్చు నను నపాయము నాతడు కనుగొని నట్లుదాహరించెను. వారు కానసభలకు వెల్లెడరియే నేను విశ్వసించెదను. గాంధీ నాయకత్వమున కానసభలకు వెల్లెడరుడ నిరాకరించుటకునేర భోచనీయమగు లోపము లేదని నేను తలంచుచుంటిని. వారు కానసభలలో నుండవలెను. వారు కానసభలలో నుండవలెనని నేనుకోరితిని. నిరాకరణోద్యమము కూలె నని వినుట సంతాపకరముగ.

ప్రధానమంత్రి:—సంతాపకరముగ నున్నదా?

కర్నూలు వెజ్మిడ్డు:—ఉన్న దనియే చెప్పవచ్చును.

ప్రధానమంత్రి:—ఆశ్చర్యమును సూచించెడివిధముగ తలయాడించెను.

కానసభలు

కర్నూలు, వెజ్మిడ్డు:—నిరాకరణోద్యమము భగ్నమయ్యెననియు, 1924 సంవత్సరమునందు జరిగెడి యన్నికలలో నేను విశ్వసించుచుండుటలు పాట్లాని కానసభలయందు ప్రవేశింతురని యు మ న మి ప వ్వు డు వి ం టి మి. ని రా కణా వ లం బు లు కా స న స భ ల లో ప్ర వేశించిన తరువాత ప్రభుత్వముతో తోడ్పడక ప్రతిఘటించుచుండిరని అపజయచిహ్నముగ నుండును. ఈదేశములోని యన్ని పక్షములవారును ప్రభుత్వమునకు సహకార మొనగటల వారును సహకారము నొసగెదరని విశ్వసించుచున్నాను. ప్రతిఘటనాపద్ధతి మనయాచారములకు విరుద్ధముగ నుండును. వారు ప్రభుత్వములో లీనమై పోవలెనని మనము కోరుటలేదు. కానసభలలో ఎదిరికత్తుగ నేర్పడి పనిచేసి చివరకు వారే ప్రభుత్వముగావలెను. సామన్యరాజ్యాంగ విధాన మితియన నే నుండును. అది ప్రతిఘటనముగ నుండవచ్చును. ప్రభుత్వకోర్కెను నిరాకరించుట గ నుండవచ్చును. కాని ప్రజాపక్షపు ప్రభుత్వము నకు సరియైన మార్గము అదియే. వారు ఆనుభవమును ఆ విధముగనే బాగుగ సంపాదించుకొనగలుగుదురు. కాని ప్రధానమంత్రినే దొంగిలయుపన్యాసము విచిత్రముగ నున్నది. నిరాకరణావలంబులు కానసభల ప్రవేశించి ప్రస్తుతముండు ప్రభుత్వపక్షమునకు ప్రతిఘటనకు వాతావరణము నేర్పరిచి ప్రతిఘటించుచుండినో, సంస్కరణముల విలువను తూడ్చికొనినట్లు కనుగొని, అందువలన ఆ సంస్కరణములను రద్దుచేయవలసియుండు ననియు ప్రధానమంత్రి బేదరించెను. ఆ బేదరింపు దురదృష్టకరముగ నున్నది. ఆ బేదరింపు నాచరణగా బెట్టుట దుస్సాధ్య మని నాతలంపు.

ఉపద్రవనీతి

కేండ్రిడ్జి కాంటిసభ్యుడు (మూటాగూగారు) భారత రాజ్యాంగ కా ర్యాల యాధి పతి క లే న ం దు న, క్రమాభివృద్ధిని వదలి బేదరింపుల విధానమునకు దిగుచున్నామని యని నాకు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. బేదరింపులకును, అధిగోళికారములకును దిగివలెదల విధానమునందువలెనే భారతము నందును ఉపద్రవనీతి యేర్పడును. మన పరమార్థము స్పష్టముగ నుండునట్లు చూడవలెను. అధినివేశరాజ్యముల స్వపరిపాలన ఒకవేళ ప్రస్తుత సివిలుసర్వీసువారి యధికారమును కొంతవరకు క్షింపించిన ఆస్వపరిపాలనావిధానము నొసగుటయే పరమార్థముగ భారత రాజ్యాంగమంత్రియు ప్రధానమంత్రియు పరిగణించుచుండునట్లు ల జా చు ట మ న క ర్త వ్య ము. ఈచర్యను ప్రవేశవెట్టుటయే పొరబాటని నేను తలంచుచున్నాను. భారతరాజ్యాంగాభివృద్ధి కంతటికిని మోసముగలిగించెడి యిట్టియుపన్యాసములకున్న వేరువిభముల సివిలుసర్వీసువారికి సాయ మొసగవచ్చును. ఇట్టియుపన్యాసములు సివిలుసర్వీసు వారికి మునుపటికన్న నష్టము నధికముగ చేకూర్చవచ్చుననియే తోచుచున్నది. ట్రిక్సెన్సాను సభ్యుడు (ఆర్ జాయిన్సు హిట్సుగారు) ఒసగినయుపన్యాసము అందుల కెంతయే తోడ్పడుచున్నది.

వైరభావము

ఆయుపన్యాసములు భారతదేశములో ప్రతిదేశభాషా పత్రికయు ప్రకటించును. గా. సభ్యుని ప్రతాపమును వెలిబుచ్చుటకుగాక ఆంగ్లేయసభ్యు లేవిధముగ తమదేశమునెడల వైరభావము గలిగియున్నారో నిదర్శనముగ జూపుట కిట్లు ప్రకటించును. అతివాదు లీ విధముగ పురికొల్పుచున్నారు. భారతపత్రికలను నేను పలుమారు చూచుచుండును. కాబట్టి నాకు బాగుగ తెలియును. ఆంగ్లేయులకును భారతీయులకును ముందు మనస్ఫూర్ణ బోగొట్ట ప్రయత్నించెడి వాబోంట్ల నే భారతీయు లధికముగ ద్వేషించు రని గా. సభ్యునికి తెలిసి యుండదు.

సంకుచితదృష్టి

నేను ముఖ్యముగ మిమ్ముగమనింపుమని కోరెడి విషయము మరియొకటిగలదు. సివిలు సర్వీసు నెప్పుడును అప్పటి పాల్వేయగూడదని మొదటి రెండు ఉపన్యాసముల సారాంశముగ నుండెను. కాని మహర్షి మొంటునందు చర్చించునపుడు జాగ్రత్తగ చూటలాడుట యొక్కముగ నుండును. సివిలుసర్వీసు నెట్లు అప్పటిపాల్వేయగూడదని యెంచితిమో అట్లే భారతీయులను సహితము అప్పటి పాల్వేయగూడదని తలంచిన బాగుగ నుండెడిది. ఈచర్యయందును, వెనుక జరిగిన చర్యయందును, నాయుపన్యాసమును బివల్లు అట్లెండు గా! సభ్యుని (బెహూపు) గారి యుపన్యాసము తప్పు మిగిలినవన్నియు భారతదేశము లోని సివిలుసర్వీసును గూర్చినవిగ నే యుండెను. కామన్సునభ కట్టి భోరణి తగియుండలేదు. ఈ కామన్సునభ కది తగియుండలేదు. సివిలు సర్వీసు దేశమునుబట్టి యుండునుగాని దేశము సివిలు సర్వీసునుబట్టి యుండదు. ఈ రెండు చర్చలవలన మనము భారతదేశములోని యాంగ్లేయుల జ్ఞేయమునే యధికముగ గమనించుచుంటి మను నభిప్రాయము! భారతమునందు న్యాపించునేమో యని నాకు భయముగ నున్నది. అట్టివానికి మన మవకాశము లనీ యరాదు. ఈ సభ లోనట్టిసంకుచితదృష్టి యుండవచ్చును. కాని మాత్రేయ పక్షము వారికి భారతదేశము నెడల విశాలమైన దృష్టి లదు భారతదేశము ప్రపంచమునందు స్వపరిపాలనా లిగి సమాస్థానము నాకమించుకొనవలెనని యే మా నిజోద్దేశ్యము.

వింటర్ను ప భువు

సంస్కర్తములు - పరీక్ష.

భారతరాజ్యాంగ సహాయుత్రియు మార్గము కాంటి సభ్యులనుగ వింటర్ను ప్రభువు ఈ విధముగ నుపన్యసించెను. ప్రధానమంత్రివై కర్నూలు వెజ్మిడ్డుమోపిన నెపమునకు సర్. డి. మెక్లినుగారు సమాధాన మొసంగిరి. (లాయదు జార్జి గారు-వినుడు, వినుడని యరచిరి) ఒకగొప్ప పరీక్షయని అంగీకరింపబడిన కాని సాధక బాధకముల నే ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపిరి. (లాయదుజార్జి గారు అంగీకార నూచన మగునట్లు తలయాడించిరి) సంస్కరణవిధానము పరీక్ష కాదని 1919 యందుగాని 1917 నందుగాని ఎవరును సూచించియుండలేదు ప్రధానమంత్రి యుపన్యాసమును బేదరింపని పేర్కొనుట పోకిరితనముతో గూడిన యారోపణగ నున్నది (వినుడు, వినుడు). ఇట్టి యారోపణలవలన భారతదేశమునందు గొప్ప యల జడికలుగవచ్చును. నా మిత్రుడగు రాజ్యాంగ మంత్రి కక్షమున నట్టి యారోపణను నేను ఖండించుచున్నాను. బ్రిటిషు భారతజాతులకు మైత్రి యుండవలెనని తలంచుటకు మారుగ రెండుజాతులకును వైరముండవలెననియే కర్నూలు వెజ్మిడ్డుగారి యభిప్రాయముగ నుండినట్లు స్పష్టమవుచున్నది. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన విధానము వేరవిధముగ నున్నది. వారు ఎప్పుడును సహకారము నవేక్షించుచుండిరి. చాలవరకు అట్టి సహకారమును పొందిరి. కాని కర్నూలు వెజ్మిడ్డు గారి యుపన్యాసము ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు సహాయపడకుండుటయేగాక వారి ప్రయత్నములవలన గలుగు ఫలితముల కడ్డుపడుటకు తోడ్పడుచున్నది. రాజ్యాంగ విధానసానుగిని మనము భారతమున కొసంగితిమి. ఆసానుగి నుపయోగించి భారతమునెడల (బ్రిటిషు వారి స ద్భావ ము ను భారతీయు లే సంపాదించుకొనవలెను. (వినుడు, వినుడు) ఈసానుగిని యుపయోగించి సద్భావమును చేపట్టుటకు భారతదేశము తనకేక్కిని ప్రదర్శించవలసియుండును. భారతదేశ మీ పని నీ యిప్పుడు పూనుకొనినది. ఈకార్యచరణయందు (బ్రిటిషు సభ్యులమువారును భారత రాజ్యాంగమంత్రిగారును కక్కిరించి సాయపడుదురు. కాని అందులకు కర్నూలు వెజ్మిడ్డు గారి యుపన్యాసము సాయపడుటలేదు. (కరతాశ్చర్యము.)

[సర్. డెల్లు జాయిన్సుహిట్సుగా రొసగిన యుపన్యాసము రేపటిపత్రికయందు ప్రకటింపబడును.]

ఒక సవరణ

అహోబలరావుగారు కాదు-ప్రకాశంగారు

నిన్నను బందరునుండి వచ్చిన తతివాత్తను చాక్లరు అహో బలరావుగారు పంపినట్లు తారబాటున ప్రకటింపబడెను. టెంకుటూరి ప్రకాశంగారు బందరులో అహోబలరావుగారి తావున నుండి పంపిరి.

యంగుయిండియా సంపాద కాభి ప్రాయములు

త్యాగ సంసిద్ధత

పంజాబు కాశనపథలో ఆర్థిక సభ్యుడు గావించిన యువతమును వివరించిన పిరప గురుద్వారకమిట్టి కార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:-

"ఇంతకాలము సిక్కుజాతివారనుభవించుచుండిన కష్టములును బరితేలును ఆధికారములను సేమియును కలిగింపలేదు. దుష్ట శాసనములు మార్పు జేసి వానిని సేవించి వివచ్చుటకు త్యాగ మెప్పుడును అవసరమే. సిక్కులు నాలుగు సార్లు మహాత్యాగమును గనుబరచినను ప్రభుత్వములో చతుల మానస మేమాత్రమును పునర్వ్రతము జేందలేదు. సిక్కులకు వినవలసిన త్యాగము జేయుటకు సంసిద్ధులుగ నుండవలసి కాదు మానస మైకలు గావించుచున్నది. సంస్కరణోద్యమము సజీవముతో నుండుటకు సంరంభము జేయుచుండవలసివచ్చెను. అందువలన దుష్ట శాసనములు నిర్మూలనమునై సిక్కుల పరిశ్రమలు పతితములు గావించునట్లుల క్షింపబడును."

మహామృదీయులు-గోహత్య

హిందువుల భావమును గౌరవించుచు, గోహత్యదీయులు బ్రక్షిదుపడగ సమయమున ఆవులను బలి యియ్యగూడదని శాసనముల యీ విషయములో మహామృదీయులకు గల సత్విశ్వాసము తెలియుటలేదు. ప్రతివత్సరమును బ్రక్షిదుపడు గప్పుడు జేయుటయు, శ్రీ పుణ్య, శివుల లాగ్నీకర్మకి బిక్ మేకచోష్టన మహామృదీయులు బలి నీయవలయును. ఆవునుగాని యెద్దునుగాని బలియిచ్చిచేసి అది యేడు మేకలకు సమానమని వారు తలంపెదరు. ఇట్లు జేయుట వలన వీరజేటులముల భర్త్యు చాలవలసి తగ్గిపోవును. రెండుమాడు మటులము లేక మై యెద్దుల కొక్కొక్క యెద్దును బలియిచ్చెదరు. ఎద్దులనుగాని, ఆవులను గాని బలియిచ్చుట మానిరేని, వీరవాదైనుచాలభర్త్యులడి యేడురెట్లు మేకలతో గొట్టెనో బలి యియ్యవలసియుండును. ప్రతిహిందువును తనవలభావముల గౌరవించుకొనుచు యెత్తలవిషయమై గూడ తెలిసికొనవలయును. అప్పుడు, కొన్నిచోట్ల యిహిందూ మహామృదీయులైత్రీ కను గొనుటయేల కష్టమాయినో తెలిసికొన గలుగుదును. ఈకష్టములను వెలసికొంటిమేని, కొన్నిచోట్ల వోట్ల మహామృదీయులు కొండలు హిందువులయెడ గౌరవముతో గోహత్యను బ్రక్షిదుపడుటకు మేకలకు బలియిచ్చుటకు నిశ్చయించుకొని గావించిన త్యాగమును భీతియనగల్గుదును. ఇన్నియమై మార్పు గలుగని వోట్లలో గూడ ఆవులకుబదులు యెద్దులబలియియ్యుచున్నవని భ్రాతృ ముందుకొనవలయును. దీనిలో సంరక్షణము నకు బలియియ్యుచు యెద్దు, ఆవులకంటె 900 నుండి 300 కి భగిపోయెనని డాక్టరు అన్నాగారు గారు జెప్పుచున్నారు. ఈముప్పుదిగూడ కార్యములో జేనివారిచే బలియియ్యబడుచున్నది.

హిందూ దేవాలయములలో స్వేచ్ఛలుపోలీసుల నుంచుటకు పరకాశాశక్తి యనునాడు యంగుయిండియా పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నాడు:-

"నేను పంజాబు అధికపోలీసునియొక్క విచారణసంఘములో నొకసభ్యుడను. అన్యుతనరంజిల్లాలో ఆ ఆధిక పోలీసుల నియమించిన తావులకు నేను వెళ్ళుచుంటిని. మేము జూలై 28 వ తేదీన అన్యుతనరంజిల్లా నాగజేరితిమి. మరునాడు విచారణ సభయమున ఆగ్రామములో అధికపోలీసులు హిందుదేవాలయములను దుండించబడి రని తెలిసెను. ప్రభుత్వము నా రు ప్రజల మతభక్తియులతో సంబంధము గలుగజేసికొనక స్వతంత్రము నిచ్చెదమనిజేసిన ప్రకటనముజూడ యిది ఆశ్చర్యకరముగ నుండెను.

నేను యాకధనమును నమ్ముటకపోతిని కాని నేనును, విచారణ సంఘాధ్యక్షులగు భాగత్ మోతీలాలుగారును, ఆహ్వానితులకు జూడవైకా అంతయునిజముగ గానించెను. మేముచటికివైకా సీహద్వారమున బ్రవేశించు నప్పటికి ఒక కాన్స్టేబిలు మంగలివాడిచే తీరణము జేయించుకొనుచుండెను. మరియొకడు పాలకాగ్రామముండెను. ముందు పోగా కొంత భాగస్థముండెను. తుడిచిపెట్టెను దేవాలయముండెను. దేవాలయ ద్వారమును తెరువగా విగ్రహములుపూజా ద్రవ్యములును సరిగ నేయుండెను. దానినిబట్టి దేవాలయము మామూలుస్థితిలోనుండి నిత్యమును అర్చనము జరుగుచు ప్రజలు వచ్చుచుండెదని తెలిసెను. ఇట్టిపరిస్థితులతో దేవాలయమునందు పోలీసులనుండు ప్రజలమతభక్తియులతో జోర్యము కలుగజేసికొనబడి యుచున్నది. అచట పోలీసువారు యెడగా శ్రీలు గుడిలోనికి వెళ్ళిచాలరు. ఇంతియగాక అప్రత్యేక పోలీసు దళములో చాలమందిమహామృదీయులుండెరి. వారు మాంసము వంచుకొనుచు తినుచుండరు. అందువలన దేవాలయముయొక్క పవిత్రత భగ్నమగును. అది నిజముగ పవిత్రమానము. ప్రభుత్వప్రకటనలకు విరుద్ధమైన కార్యము.

పోర్టు సెంటు జార్జిగ జెటు

మంగళవారము 22 ఆగస్టు

జెటు దిహిమెంటు

రెవెన్యూ బోర్డులో లాండు రెవెన్యూ సెటిల్మెంటు కార్యదర్శి యన్. వాల్సన్ గారు నియమింపబడిరి.

లా దిహిమెంటు

కందుల బుద్ధిపావన్న కెట్టిగారు, భార్గవు అల్లుడు కేరేగారు వికాఖపట్నంలో బెదిమాజిట్టిలూక నియమింపబడిరి.

జి. పి. వెంకటరావు శ్రీ గారు చిత్రావతి దివ్యాటికల క్లబ్ నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధికాభి

హెచ్. సి. బెన్నెట గారు అటలీకాభి కాన్స్టేబులుగ నియమింపబడిరి.

యం. అనంతరామయ్యరావుగారు వెలిరికలకాలేడిలో సహాయ ప్రభావోపాధ్యాయులుగ నియమింపబడిరి.

జిల్లాబోర్డులు

వి. చింతిన్ మిశ్రను, యం. వా. పుగ్గాల్ కర్నూలు జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింప బడిరి.

తాలూకాబోర్డులు

శ్రీరాజు వెలగోటి సర్వజ్ఞమూర్త కృష్ణ యాచేంద్రుల వారు ఒహదెరుగారు వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

పి. వి. వారాణరావు సాయండుగారు బరంపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

ఉప్పలపాటి సూర్యనారాయణ రాజుగారు, సి. కామయ్యగారు శ్రీరత్నూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

శ్రీమాక రామకృష్ణ గంటాయలు మహారాయగారు శ్రీరత్నూరు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు ఎన్నుకొబడిరి.

వెంకట కృష్ణమూర్తి చిల్లీబోగయ్య కెట్టిగారు తిరుపతి మునిసిపాలిటీ సభ్యులుగ ఎన్నుకొబడిరి.

పశ్చిమగర్న

అస్తి సెంటు ఎక్జిక్యూటివు ఇంజనీయరు ఇ. ఇ. మెరియెటు గారు గోదావరి హెడ్ మర్న డివిజనుకు మార్పబడిరి.

అస్తి సెంటు ఇంజనీయరు యం. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు గోదావరి జిల్లా దుమ్మగూడెం సబ్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

రావుసాహెబు వి. వెంకటసూర్యనారాయణ శర్మ గారు గోదావరి జిల్లా కూనవరం సబ్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

ఆర్. నరసింహారావు పశ్చిమ కృష్ణా డివిజనుకు, యం. సుజీతరావుగారు పశ్చిమ గోదావరి డివిజనుకు మార్పబడిరి.

వై ద్య కాల.

పి. వి. వెలియనగారు మద్రాసు జె న ర లు హా స్పిటులులో జేసలుద్యూటి చేయ నియమింపబడిరి.

పోలీసు కాభి

పోలీసుడివ్యూటిసూపరింటెంట్ జేడు పేతు అల్లులభాదరసాహెబు బహదరుగారు ఏజెన్సీ డివిజను సవరా సబ్ డివిజనుకును, బొల్లెశాస్త్రా అలీఖాన్ సాహెబు బహదరుగారు జయ్యలగుడుగు సబ్ డివిజనుకును, కె. యన్. రాజగోపాల ఆస్టోగారు కడపకును, వి. రామచంద్రయ్యగారు బెల్లారికి నిమార్పబడిరి.

పొన్నపొయింటుద్గర రేవును నిర్మాణము జేయుటకు వీలగునో లేదో చూచుటకు సభవారు 10000 రూపయలను ఇచ్చుట కంగీకరించిరి. ఈపనికై కార్పొరేటుగారు నియమింపబడిరి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 24-వ తేది గురువారము.

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి XX 16 మొదలు 18 నువకు	మొదలు.	వరకు.
లియ్యము బస్తాలు		
కునును తెనాలిది ,, ప 45 కలది	రు 14-8-0	15-0-0
నెల్లూరిది ,, డిటా	,, 17-0-0	17-8-0
డిల్లీది ,, డిటా	,, 16-0-0	18-0-0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,,	10-8-0
సుల్ఫ్యూలు ,,	,,	29-8-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 195 ర.	రు 18-8-0	15-0-0
సెనగలు ,, డిటా	,, 14-0-0	15-0-0
సెనలు ,, డిటా	,, 14-8-0	15-0-0
మినుములు ,, డిటా	,, 15-8-0	17-0-0
ఊకులు ,, డిటా 164	,, 10-8-0	11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

సుల్ఫ్యూ నూనె బా 1-కి	రు 190-0-0	200-0-0
నెయ్యి చు 1-కి	,, 18-0-0	22-0-0
కొండాపురం వేరు సెనగపప్పు బా 1కి	,, 60-0-0	61-0-0
యిక్కపదేశము	,, 54-0-0	55-0-0
వేరు సెనగనూనె గానక బా 1-కి రు 125 మిమక్సమాన 122		
అముదము నూనె బా 1 కి	రు 129-0-0	129-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామపనపు బా 1-కి XX	రు 39-0-0	47-0-0
నూరపనపు ,,	,,	105-0-2
విరవకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి XX	రు 28-0-0	36-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు నూనె 1-కి	రు 50, 50	
కాళహస్తి పాయకట్టు నూనెగు	రు 70, 70	
బెల్లము బా 1-కి XX	15, 19	
పాలిని చింతప దు XX 11 XX 12 కొత్తది XX	17, 15	

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 86-8-0	87-0-0
చదరం ,,	,, 87-0-0	88-0-0
రభండు ,,	,, 86-0-0	87-0-0

(6) లోహములు

వెండి 101 తులంకు	రు 92-0-0	
బంగారము, తులకు 1-కి	రు 26-8-0	
నకరను 1-కి	రు 17-0-8	
ఇ త్రడి బా 1కి	రు 825-0-0	
కాగి డిటా	రు 860-0-0	
అస్కా చెక్కరి బ 1-కి	రు 47-0-0	47-2-0

(7) రంగులు

సింహామార్క 20 డిక్రీలు అవకరు పీపా	100	
డిటా 16 డిటా	85-0-0	
వోట్టి క్రిష్ణడు 20 డిక్రీలు	108-0-0	

ఈస్టిండియన్ గ్రేటు వెస్ట్ సులరులై లైన్స్
మ్యానేజిమెంటును కంపెనీ కలెక్టర్లు ముగిసిన పిదప ప్రభుత్వమువారి చేయవలసినదను, 10 నంది సభ్యులకు మించ వుండక అధికార అధికారసభ్యులను నియమించి సగముచుండిని భారత సభ్యుల నేర్పాటు జేయవలసిన ప్రజల తుపయోగ పడునట్లుల స్టేటు మేన్యూజిమెంటులో ఉన్న ఏజంటుతో సంబంధము ఉండవలెను. వీరికి చట్టనిర్మాణముతో గూడుకొన్న అధికారము నీయవలెను. అని సంయుక్త పరగణాల పార్లమెంటు సభ్యులువారు కాకతూరులో జరుగుచుగ నమాజేమై తీర్మానించిరి.

చాలగంగాధర తిలక్ మహాత్మాగాంధీ చరకము

మహాత్మాగాంధీగారి గల వెండెంటులను వెండిలో తయారుచేసి విక్రయమునకు సిద్ధముగానుంచుచున్నాము, ప్రతిహిందూ దేయుడును ముఖ్యముగా ఒకటిని తప్పక ఉంచుకొనవలయును. ధర 1 కి రు 1-0-0 12 కి రు 11-0-0

ఆకాభంగము కలుగకుండలై తక్షణమే అర్జును పంపవలెను.

మహాగణమునకు తగినట్టి పొగసైన మొదటిరకం వెండి, ఒంగారునగల, యితర వేడుక సామానులు సిద్ధముగానున్నవి. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, నగలువర్తకులు, 25, వై.వా.జా.బో.డు, మద్రాసు.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి

వనజవనశక్తిక సూచనలు-దేశీయు లనుసరింపవలసిన విధులు

దేశ బంధు వాసు గారు

వాసు గారు విధ్ధయించినవిధానము-వంగి రాష్ట్ర సభవా రామోదించుట

చెన్న పురి హైకోర్టు

న్యాయవాదులసమాధానమును న్యాయమూర్తు లంగీకరింపకపోవుట

గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంస

వెల్లూరులో వాక్తరు జోన్నగారు పవనసించుట

సన్యాసులు రాజకీయములు

శారదాపీఠ శంకరాచార్యస్వామి ఉపన్యాసము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘము-గాజుపల్లిలో సభ జరుగుట-తీర్మానములు

కాంగ్రెసు భావికర్తవ్యము

దేశ బంధు చిత్తరంగయ్య వారు గారు

వాక్యాలీ తీర్మానములను బలపరచుట

ముందు జరుగవలసిన కాంగ్రెసు పనియొక్క దేశబంధు చిత్తరంగయ్య వారు గారు విధానమును వ్రాసి వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునాటికి పంపిరి. అయ్యది వాక్యాలీ తీర్మానమున అనుసరించుకొన్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాపనాంశమువారి కార్యక్రమ మొదల పర్యటించుట రాజకీయస్థితిగూర్చి తన అభిప్రాయమును వాడు గారు వెల్లడించెదరు. అంత్యపరిష్కారము గయలో జరుగు దేశీయమహాసభ వారిచేతనే నిర్వహించబడవలెను గాని యీలోగా అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ వారే స్వీకరింపవలెనని వారు వాడు గారు తెలిపిరి.

వాసు గారి విధానము

కాంగ్రెసు విధానవివరణమును కొంత మార్పుపరచుచున్నట్లు తెలుసుచున్నామని వానిని దేశీయమహాసభవారే చేయుటగాని స్థానిక సంఘసభ వారు చేయుట కనకాళములేదు. అంతరంగిక వాక్యాలీ తీర్మానముల ప్రకారమే దేశీయులు నిర్ణయమును చేసేవలెయుండవలెను. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు స్వదేశీ, తాత్కాలిక, కాంగ్రెసు చట్టములు, జాతీయవిద్యా కాలము, విద్యాయతీవ్యాపకములు, సంఘసభ, సంవత్సరముల లో మొదలగు మున్నగు వాని గూర్చి క్రొత్తవిధానములు వ్రాసి.

స్వదేశీ

భక్తరుట్టలను వర్ధకపరిచి నేయించుటకు నే నంగీకరింపను. మన దేశపు ప్రజలను స్వయంకృషిచేసిన సర్వమును సమముగా కొనగొని యుండవలెనని నానదియే ముఖ్యోద్యమము. ఇది చాలకష్టమగునని కొంతమందియును భావించుచున్నారేమోనని విని నమ్మించి పని చేయవలెను. కొన్ని కుటుంబములైన చక్కనిము లగుట వాళ్ళ విద్యుదాగారములైన దెడ్డ పాత్రలను నేర్పరుచుట లాభకరము కాదు. అట్టి పాత్రలను నేర్పరుచుట దీర్ఘకాలమునకు ముగియవలసివచ్చును. ప్రస్తుతము పాత్రలను విక్రయించి కొలుకుట నీలమేరైనను వాడలకు గొప్ప ఆర్థికము కలుగును. వానిని తొలగించుట అసాధ్యమగును. వాక్యాలీ తీర్మానము లుగా వివరింపబడిన తీర్మాన కాంక్షియంతయు మోసము లేకుండ విక్రయనీకరము చేయుచు పరమ పరిచేయవలెను. అట్టిపనిని కాంగ్రెసు ప్రాంతీయముగా విడిచి ప్రాంతీయముగాన వారు వారు విధులుగా వాగింపవలెను.

తీలకర్త

ప్రజలను దేలములను అధికారములను ప్రదత్తమును నుపయోగపరచును. మోసగాంధు కావినానీ అంగులకు నిను ముంపవలెను. తీలకర్తనిగిరి వాముకు స్వీకరించు విషయమున కిక్కడను లేవనెత్తునుగాదా నందేహించునాడు.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

ఈ వాడుకు నెలలలోను కనీసము 5 లక్షలమంది ప్రజల కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేర్చవలెను. అందులకు సర్వప్రయత్నముల నొనరింపవలెను.

పాక శాలలు, పంచాయతీలు

దేశీయ మహాసభకు కూడువలెనని యిప్పుడున్న జాతీయ పాక శాలలను కళాశాలలను సాగింపవలెను. పంచాయతీల మూలమున వివాదములను పరిష్కరించుటకు వెంటనే ప్రారంభించి క్రమంగా పరిచేయవలెను.

సంఘసేవ

నిప్పు జాతులను గుర్చి వెంటనే పరిచేయవలెను. ఇందుల కేర్పరుపబడిన ఉపసంఘములకు 4 నెలలలో జరుగవలసిన పనిని నిర్వహించవలెను. విధానమును మార్పుచేయుట అఖిలభారత సంఘము వారి కనకాళము కలదు గాని మరీ 4 నెలలలో మహాసభ జరుగ నున్న ప్రభుత్వవర్తనా లేవనెత్తుట చేయవలెనని నేను తెలుపవలెను.

మండలములలో నధికదీర్చు

మండల కాంగ్రెసు సంఘము లిప్పుడుకంటె మెచ్చు దీక్షతో పనిచేయవలెను. ప్రతిమండలమునందును వారు స్వయముగ పని ప్రారంభించవలెను. కాష్ట్రీయ సంఘమువారు మండల సంఘముల పనుల కభ్యంతరము కలిగింపకుండుదురాష్ట్రీయ సంఘము సాక్ష్యమొసరివలెనని నేను నియ్యదగు నేగాని అజ్ఞుల నియ్యరాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి వాటిభిప్రాయమును తెలుపవలెనని పలువురు మిత్రులు కోరిరి. అట్టి లింఘన విచారణ సంఘము వారి నివేదికము ప్రకటింపబడుటకు నే నట్లు తెలుపుట సముచితముగాదు. కాన రాజ్యపు అఖిలభారత స్థానిక సంఘసభలో కా అభిప్రాయములను తెలిపెదను. అని వాడు గారు వ్రాసిరి. వాసు గారి విధానమును యథాతీతముగ వంగరాష్ట్ర సంఘము వారామోదించిరి. (ప్ర.)

సంఘ హైదరాబాదు హిందూ పత్రిక

క్రొత్త సంపాదకుడు

ఈ పత్రిక సంపాదకు లేర్పరు యిదివరకు కారాగృహముల కంపలడి. ఇప్పుడు ఎనిమిదవవారము పరిమాణము గారు సంపాదకుడుగా నిలచి ఉద్యోగులకు తెలిపిరి.

పకలవహాయవాది యుమానది

కారాగృహ విముక్తి

కరాచిలో మంజులూ భవతిరాయు గారు రను అసహాయ వాది యువరాజు గారు వచ్చివున్న 2000 బహిష్కరణసభలో రాజ్యోపాధిపతియను పాదెని అరిగియు క్రి. ప్రా. కో.కు 108 క్రింద కేసుచేసి కేటించిరి. ఇప్పుడతడు తూహుణ నిచ్చెనుగాన కదలిచేసిరి. అతడు సహాయోద్యమమునకుగాదా చేసెనని వ్రాసి యిచ్చెను.

సుక్కురు పురమందిరము

నాయకుల పటములు

సుక్కురు పురమందిరమున గాంధీ, అలినాదరులు, బి. అయ్యగార్ల పటముల నుంచవలె నను సూచనగూర్చి ఆమోదించుటకు సుక్కురు మున్సిసిపలు సంఘసభ జరుగును.

గాంధీ మహాత్ముని మహిమ

వెల్లూరులో వాక్తరు జోన్నగారు

వాక్తరు ప్రాచీన వీక్షణుగా రను అమెరికాదేశీయుడు వెల్లూరుకువచ్చి వారముగోళా బంధు 'ఏనుక్రీస్తు - క్రస్తుతనీతి' 'సమాధానము సాధ్యము' 'క్రీస్తు-కర్మ' 'నేలవనము-భారత మతయాధా' మున్నగు విషయములను గూర్చి జోన్నగారు లక్ష్యాన్ని సాధింపు పురమందిరమున గంభీరపద్యములను నొసరిరి. వేలకొద్దినవలె వెల్లూరుండి ఆయన యువస్వామ్యములను మరపాక్షిక హిమంద్యమే లేదు. సర్వ తిహామస్యమే గూడ రించినది. జోన్నగారు రాజకీయములను గూర్చి మాటలాడుచుండగా వారి 'గాంధీ మహాత్ముడు మహాసభాపురుష' భావించుట భావి రాజమునకు అపారమైన సేవ చేయుట. ప్రపంచమున కంతకుల గురుస్థానమును కమించి మార్గమున నడిపించును. నేను గాంధీ మహాత్ముని సమ్యాప్తివీక్ష్య గ్రహాశ్రయముననుదర్శించి చాలసేపు ముచ్చటించితిని అనిజోన్నగారు చెప్పిరి. 20వ తేదీ ఆదివారమునాడు జోన్నగారు అమెరికను మిషనరీయలో మరణింప చేసిరి. 'క్రస్తుతోద్యమము (అవసారోద్యమము) తో. వెళ్ళుచుండి వికీర్ణమింప పోవచ్చును గాని మహాసభామండలము మహాపురుషుడు నగు గాంధీ మహాత్ముని సాయకర్తవ్యము క్రిందను అత్యంత లాభకరమును ప్రేరణవలనను యీ. రుద్యమములను ప్రోత్సహ సత్కర్మకారములు మరల అనుష్ఠేయములగుట తీవ్రస్థితి నుండి. గాంధీ మహాత్ముడు స్థలముల ఆనవాలునాయకులచేత వ్రాసిన లేఖను 'నేను వారికామోక్షములను కలుగ జొర నీందూ నీవలయుననియును' నేను పవనసించుటకు వాక్యాలీ అధ్యక్షమును చేపట్టెద పంతోపత్తావ్యకమును గురించి. ఈ ఉద్యమములను నిరంతరములగు లాభము లేవియును కలుగవలె కొందరను సాహసించుచున్నను యిట్టిపరమత సహానుభూతి వలననే విగిన దని యొప్పుకొనక తప్పదని' జోన్నగారు నుడిపిరి. (ప్ర.)

సన్యాసులు-రాజకీయములు

శారదాపీఠ శంకరాచార్యస్వామిలవారు

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యస్వామిలవారు (కాలదా పీఠము) గాంధీ కష్టపడినమున కలకత్తాలో నుపవనసించిరి. 'నేను రాజకీయములలో కష్టించుకొనుటనుగూర్చి విచారించియుములతో సన్యాసుల కేమి పని అని కొందరు విచారాత్మమును కొంద రజ్ఞానమును ఆత్మేపించుచున్నారని ఎటులైన వారికి మతమున 'నేమో' భావపడలేదనుట కిష్టము. భర్తృగును పదమును మతవిషయములకు హించువు యదయోగించుచున్నార. భర్తృత్వము గహనము. వానిని కరిగా నెవ్వరును నిర్వచించి వ్యాఖ్య యొక్కజాలరు భర్తృత్వమును పాశ్చాత్యభావలలో కరిగి వివరింప కనకాళము లేదు. సుగుణసంపద, మతము అనునవి కరియగు ప్రతిపక్షములుకావు వైకృత్యవైకృత్యుడి రక్షించి ఉద్ధరించునో అదియేభర్తృత్వము. వికీర్ణమయములన్నియును భగ్యమునం గిమిశియున్నవి. పాశ్చాత్యుల తీర్ణమును గరిగి గ్రహించజాలరు. భర్తృత్వము చేదములకు మూలము. చేదములలో సృష్టి అందుగల సర్వవిషయముల జ్ఞానము నిమిడి యున్నది. ఆయన క్షేమముగూడ చేదములం దొకభాగము. ఆయన క్షేమము జోగములను, నివారణమును చికిత్సనుగూర్చి బోధించును. భువనక్షేమముగూడ చేదములలో నొకభాగము. దానియందు సేవల వికాసమునుగూర్చి వివరింపబడినది. అటులే చేదములందు రాజకీయములు గూడ నిమిడి యున్నవి. పాలిత పాలకులవిధులు చేదములలో పూర్తిగా వివరింపబడినది. వికీర్ణములు వివరింపబడినది గాన చేదములలో రాజకీయములుగూడ ముఖ్యాంతర్యాగముని స్పష్టమగుచున్నది. మానవుడు చేసినట్టియు చేయవలసినట్టి సర్వకార్యములును భర్తృత్వే ఆగును. 'వాపేతు మీదను వాపే రావలెను ప్రకారమును ప్రపంచమున జరుగుకార్యము లన్నియును భర్తృత్వే' అని భగవద్గీత లో శ్రీకృష్ణభగవానుడే వివరించెను. ఇప్పుడు మార్కడేవోద గణము భారతీయుల కందరికిని ముఖ్యకర్తవ్యము. కాన నేని సన్యాసిని నను మార్కడేవోద చేయుట సామఖ్యభర్తృత్వే అని స్వాములవారు నుడిపిరి. (భారతమిత్ర).

లారా నా అసహాయవాదులు

లారా నా అసహాయవాదులలో 4 గురిపయి 108 క్రింద కేసుచేసిరి. ఇదనికి యి 12 నెలలు కరివలెనని చేసిరి. కేక్రిన యిట్టికేసు యికముందు విచారణ జరుగును.

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి

నవనూనపుత్రిక

అక్టోబరు 2 వ తేదీ మహాత్ముని వర్ధంతియైనది. ఆ సమయమున గాంధీజీ భారతావనింగలవా రందరూ నాదకర్తవ్యముతో వర్ధంతిని జరుపకుమనా అని ప్రార్థించారు. అది మహాభక్తియు, ఏకాగ్రత మహాత్ముని ప్రార్థనలతో, దేవతల మహాత్ముని నిరంతరప్రార్థనలతో, దానిని మనము కొనసాగించుట మనవిషయము వెళ్ళవలసిన మహావశ్యము. మహాత్ముని కార్యాచరణమున కేగి మహాభక్తియును మనస్థైర్యమును మనస్థిరమున చేయవలెను. దేవునియందు మనము కొంత కాలమును, భవమును, కష్టమును మహాత్మునికొర కనగా భవమునకొరకు వినియోగించుటకు మన మందరిమును ప్రయత్నింపవలెను. కష్టమున లేకుండునట్లు మన మందరిమును ప్రార్థనగా పరిచయమున. ప్రతిదినమును నూలు పడక వలెను, కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చువలెను, తిలకునిధికి భవమునకొరకు వలెను, ఇతరులనుండి భవమును బడయవలెను, గాంధీ వర్ధంతి దినపురణమును స్థిరరూపమున చేర్చువలెను గురువారము రాష్ట్రమువారు నిర్వహించుచు గాంధీ మహాత్ముని పేరు గురువారము విద్యావీర్యదినమును ఆలయమును నిర్మించుటకు గురువారరాష్ట్రమునందును వారు తీర్మానించిరి. ఇప్పటినుండియు నందులకు భవమును సమకూర్చుచున్నారా అప్పటికి భవమును చేరువలెను నిందు మహాత్ముని దేవ మధ్యమున్నున్న ప్రభుత్వమునాష్ట్రమునందలి దళితులకు సమకూర్చబడెను. ఇప్పుడు మహాత్ముని కార్యాచరణమును ముందుకు చేరి పనిచేయుటగా మనమున్నట్లు గురువారము, ఇది అనుచితము. మనకు మహాత్మునివల్ల భక్తిని మాత్రమును నిరంతరము మహాత్ముని వర్ధంతి మనము పనిచేయవలెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

రాజనీతినిధి సమాధానము

హరిశ్చంద్ర విష్ణుభానుగారు

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగమునుగూర్చి వెనుక నేను తెలిపిన అభిప్రాయమునకు రాజనీతినిధియును వెల్లడించెను. నీటిమధ్యమున వారికి కార్యతమగు ప్రాచీనములకును వాటివల్ల నుండు పురుగునులకును ప్రధానమంత్రి అట్లు సుదీపించెను. 1917 వ సంవత్సరము ప్రకటన కిది అనుగుణము అను ప్రశ్నకు రాజనీతినిధి ఏమియును సమాధానమియ్యలేదు. దానినిగూర్చి కాననభవారు తీర్మానమునవలెని భారతకాననభవ సభ్యులకు హరిశ్చంద్ర విష్ణుభానుగారు తెలిపిరి.

సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక

కాననభవారు సమాజమున వైర్యమునొందముగా గూడరాజనీతినిధి వెల్లడించలేదు. ప్రధానమంత్రి తనవారబాటు నొత్తుకొని తీరవలసివచ్చే కిడింగుప్రభువునది వెనుముందు అసహాయవాదులు కాననభవారు వాగ్దామించి అధ్యంతరమును కలిగించెదలను విషయమున నిజముగ నట్టికీర్తియే కలిగినవగుదలను. ఏ. ఎన్. వారు మాత్రము ఎల్లప్పుడీ కిడిని నిరీధింపగలుగుదురని ఎవరైన వానిందలరారే

వంగరాష్ట్ర కాననభవ

గవర్నరు నిరాకరించుట

లాహరు బాగ్లిగారి ప్రసంగమును గూర్చి చర్చించుటకు రాష్ట్రమున కాననభవమును విశేషముగా గాను మితితీర్చుమును గవర్నరుగారు నిరాకరించిన వంగరాష్ట్ర కాననభవము రాజనీతినిధి వాద్యగానికి కార్యదర్శి వ్రాసెను.

కాననభవమునోపిలుపై దాడి

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

ఆంధ్రపత్రిక

కాననభవమునోపిలుపై దాడి గురువులకు యోచించుట మిక్కిలి అశ్రమము. గ్రీకులకుమున ప్రధానమంత్రి పక్షపాతియును మాత్రము అనుచితమని 22 వ తేదీరాత్రి కరాచీయిదగా లోటులో జరిగిన సభలో సభ్యులు తమఅగ్రహమును విరమింపవలెనని వెల్లడించుచు తీర్మానమును చేసిరి. యుమ్మడిన విషయమునకు దైతమును ప్రార్థించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

తీర్మానములు

20 వ తేదీని గాంధీజీ ప్రవచనము జరిగిన సభలో భవమునుగూర్చి చేయబడిన తీర్మానము మిగిలిన ప్రకటించబడినది.

తిలకు నిధి

తిలకు నిధి రసీదు ప్రస్తావనలలో నిరుడు ముద్రించబడిన వానినిక వాడుకదారు. నిరుడు ముద్రించబడిన సంఖ్యలలో సుము సంఖ్య క్రొత్తగా ముద్రించించి వానిని వాడవలెను. నిరుడిరసీదు ప్రస్తావన లింకను ఎవరివద్దైన నున్నవో వానిని పంపి వేయవలెనని ఈసంఘకార్యదర్శి వారికి వ్రాయవలెను.

ప్రచారకులు

తిలకునిధికి హామ్యగా ప్రవక్తమును సమకూర్చుటకు, కాంగ్రెసు సభ్యుల హామ్యగా చేర్చుటకును మండలసంఘములవారు ప్రచారకులను నియమించవలెను

కాటక సహాయము

ఈసంఘము అభ్యసించుచున్న నికను నియమమున్న కాటక సహాయ ద్రవ్యము సంకలన దత్తమండలముల కాటక సహాయమునకు వినియోగించవలెను.

అస్పృశ్యత

గుడివాడ ఆశ్రమమువారి కేకలను కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులకు కుమును సేకట్రామయ్యగారు సభలో నుంచిరి. దానిని గూర్చి కొంతచర్చ జరిగినది. ఆశ్రమములపై గూడూరి గామపంచ్రావుగారి సంకలనము లేదు. దానిని కాంగ్రెసు అడిటురులు పరీక్షించి ఆమోదనకరము నిర్ణయించి సంఘమువారు దానిని తీరస్కరించిరి. నిమ్మకాయల సద్ధరించుటనుగూర్చి క్షయతరులకుట ఆఫ్ ల భారత కాంగ్రెసుసంఘమునా నిరసన 8000 నువల్లు వ్యయపరచుటకు సమకూర్చుమును కాలవర్ష 2 వ గంటపేపు జరిగినది గాని సమాధానము కుదురలేదు. ముందుసభలో చర్చించబడును. (హిందూ).

ఏలూరులో ధూన్దాపిత మైన దేవాలయము

పునాదులు త్రవ్వచుండ ఏలూరాసనములు కనబడుట

ఏలూరులో నిర్మింపబడిన బంగళా ఆశ్రమములో మోతే తొక్కుగారి కుమారుడు నరసింహారావుగారు పునాదులను త్రవ్వించుచుండ, దేవతావిగ్రహములను తెలుగు ఏలూరాసనములనుగల పెద్దపెద్దరాళ్లు కనబడినవి. ఆప్రాంతమున నొక పెద్ద దేవాలయము భూగర్భమున నిమిడియున్నదని వలపురు కలందుచున్నాడు. ఆరాళ్లు స్థలములవలె చెక్కబడి 14 వ తేదీరాష్ట్రమునాటివలె నున్నవి. (స్వ).

హిందీపత్రిక

రాజ్ గృహ సెంట్రలరునెల 17 వ తారీఖు ఆదివారంనాడు హిందీ ప్రాధమిక ప్రవేశకాపరీక్షలు జరుగును. ఆ ఒకనాడే జరుగును. సమయము—ఉదయం 7 గంటలనుండి 10 గంటలవరకు, పరీక్షలో సమావేశము కాగోరు విద్యార్థులు ఆందుకు చెల్లించవలసిన యనుమును ప్రార్థనాపత్రములతో కూడ ఆయా కేంద్రములయొక్క ప్రచారకులవద్ద సెంట్రలరు 6 వ తారీఖు లోపల ఇయ్యవలెను. మాకార్యాలయమునకు పరీక్షా మంత్రికేరటికి ఆనెల 7 వ తారీఖులోపల ఆందునట్లు పరీక్షా యనుమును దరఖాస్తులను పంపవలయును

పరీక్షలు ఈ దినకు వ్రాయబడిన కేంద్రములలో జరుగును:— జరహంపూరు, విజయనగరం, పిఠాపురం, కాకినాడ, రాజమండ్రి, తెజవాడ, గుడివాడ, అంగలూరు, మచిలీపట్నం, గుంటూరు, వయ్యలూరు, ధూళిపూడి, కాకతి, నెల్లూరు, గూడూరు, మద్రాసు, తంజావూరు, తిరువనావల్లి, కల్వచక్రవర్తి, తిరువత్తూరి, మన్నార్, మామిరం, వేలూరు, తిరుమారు. మరూ:— హిందీపత్రిక సంబంధించిన ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వ రూప లిప్తియ సృష్టకురు అంధ్రలిప్తితో పంపవలెను.

పి. హృషీ కేశవరెడ్డి

హిందీపత్రికవర్గం.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

ఎక్స్ ఛేంజి
బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 9/16 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 19/82 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 8/4 పెన్సిలు
బాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 29/82 పెన్సిలు
ఆరునెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 8/82 పెన్సిలు
కలెక్టర్ మార్కెట్ రేటు

కలెక్టర్ అగస్టు 28 బుధవారము

కల్తీ:—బెంగాలు కాగితము రూ 47 1/8

దక్కాన రూ 898

కనరాం రూ 18

జనకాద:—ఆంగ్లో ఇండియా రూ 895

యస్. యల్. కె. రూ 85

నాపుర రూ 48

మారకపు రేటు

ఎక్స్ ఛేంజి, బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 5/8 పెన్సిలు

బాంకిడిమాండు—15 21/82 పెన్సిలు

బాంబాయి - పేరుమార్కెట్ రేటు.

బాంబాయి అగస్టు 28 బుధవారము

సాయంకాల ముగిసిన కాటాలభవము యాగ్రిసివిధమున

వినియోగించెను.	రూ.	రూ.
అనామదాబాదు అద్వాన్య	2900	ఇండియాన్ బ్లీచింగ్ 208
బాంబాయి కాటక	1110	ఇండియాన్ మాల్యు 422
బాంబాయి డ్రెయింగ్	1455	కాపానూరు 2705
నెల్లూరు ఇండియా	5000	కూర్మకేటు 650
నెల్లూరు	182	కేరళ 1295
కొలూరు లాండు	2820	కానీక్కు 880
కనెంటు	510	సింగ్లెట్టు 870
కలెంబాయి	2190	హెయ్లీ 822
దెబిదు	1980	వ్యవేశి 5000
ఫణాలభాయి	1295	స్వాన 1180

ఇతరవాటాలు

తాతా హైడ్రో—రూ 810

తాతా నిరను అండు స్టీలు (ఆర్డినరీ) 86

» » (డిఫెన్స్)—187

తాతా ఆయురమిల్లు—87

నెల్లూరుబాంకి—25

తాతాబాంకి—18

మారకపు రేటు

ఎక్స్ ఛేంజి:—బాంకి టెలిగ్రాఫిక్ బ్రాన్సుఫరు 15 5/8 పెన్సిలు

బాంకిడిమాండు—15 19/82 పెన్సిలు

స్వచ్ఛంద విద్యార్థి సంఘ

బీదవారు కాట్రాతాళం ప్రకటన.

అయ్యో మా పాతకాల తాలూకు చందా వసూలుచేయు కట్టవాడు 1922 సం. అగస్టు 20 వ తేదీ ఆదివారం తాళాన తెజవాడ బంగారు కేటుకర్తకు చందా విమర్శమై కట్టి తిరిగి వచ్చుచు నీళ్లకుకాయించిన పుస్తకము పెట్టి నిర్దుష్టత్రాగి అదటనే మరచి యింటికెవచ్చి తిరిగి 2, 3 గంటలు పడవ విచ్చుట జల్లి చూడగా అచట లేదు. ఎవరినైనను తొలకెన యెడల వై సంఘమువారికి పిప్పివెప్పి వారి సత్కృతులు గొనెదలని ప్రాధాన. వరియు, మా చందాదారులున్నా గమనించి మా యుత్తరవులేదే పాతకమున్న తెచ్చినవారికి చందా విషయ దదని తెలియజేయుచున్నాము.

తెజవాడ, తాడేపల్లి - కుమారస్వామి

22-8-1922 మేనేజరు.

సోమరాజు రామానుజరావుగారు

ఈతడు ప్రస్తుతము రంగూరు పురమున 20/8/22 రు గల్లలో "తెలుగు" అను పాఠ పుస్తకానుబాదకుడుగా నుండినది తెలియజేయుచున్నది. ఈతడు కామిక్షను దేగుటకులను రంగూరు పురమునుండి ప్రతివారమునను అనగా యింతవరకు ప్రచురించబడిన రెండుపుస్తకములు కాకుండా చేరినవి. అందువలన రూపీసారంగూరులో యుండెనయె యాచితనామాకు బాబు (వారి కొనిన జవాబు వచ్చునయె తెలియజేయుచున్నాము. యేడిద పల్వేశ్వరరావు, మచిలీపట్నం, కాకినాడ

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది

గురువారము

వ్యర్థ ప్రయత్నము

దేవుని యర్థము నూడజేరికి, లేని యర్థమును లాయడు జాగ్జిగారి యపన్యాసమున కారోపించుట వ్యర్థ ప్రయత్న మని, ఇప్పుడు చేసిన సంపూర్ణోపన్యాసముల గాంచిన విధితమగును. కలనలే వెడ్జిప్రస్థుగారు పొరబడిన ఎంచినను, హిందూదేశ రాజ్యాంగ సహాయకార్యదర్శి యగు విన్టరుటను ప్రభువుగారి ప్రసంగము సయితము, లాయడు జాగ్జిగారి ప్రతిపాదనములను సమర్థింపలేకపోయెను. సంస్కరణములు పరీక్షయను సంగతి నిజమగునా కాదా? ఈసంగతినిగూర్చి ముచ్చటించుచు పరీక్షకు సామాన్యార్థమును గ్రహించగూడదని తెలుపుటకు రీడింగు ప్రభువుగారు తంటాలుపడిరి గాని, వారి హెచ్చరిక సకారణముగ దోపలేదు. లాయడు జాగ్జిగారు పరీక్షయను పదమును సామాన్యార్థము లోనే వాడి రనుట స్పష్టము. ఏలనన, బాధ్యతా యుతప్రభుత్వస్థానము హిందూదేశమున కనుకూలించునను నమ్మకము లాయడు జాగ్జిగారికి లేదని, వారి వాక్యములు స్పష్టపరచెను. ప్రాచ్యఖండమునకు ప్రజాపరిపాలనము క్రొత్తయని, వారు భావించిరి. అందును మైము పత్రిక గూడ పరీక్షకు సామాన్యార్థమునే గ్రహించి, సంస్కరణములు పరీక్ష గావనియు, అవి శాసనరూపము దాల్చెననియు, తొందరపడి సంస్కరణశాసనమును లాయడు జాగ్జిగారు అనుమానస్థితిలోనికి తెచ్చుట ఆచర్యమనియు, నిరసించెను. విన్టరుటను ప్రభువుగారు సయితము, సంస్కరణములు వెడ్జిపరీక్షయను విషయము క్రొత్తగాదనియు, 1919 శాసనము పుట్టినపుడు గాని, 1917 సంవత్సరపు ఆగస్టునందు ప్రకటనము గావించినపుడుగాని, సంస్కరణములు పరీక్షగావని ఎవ్వరును సూచించి యుండలేదనియు, ఇప్పటికన్నను 1924 సంవత్సరమునందు కష్టము లధికముగ ప్రబలవచ్చుననియు, నుడివియుండిరి. పరీక్షయను పదమునకు విన్టరుటను ప్రభువుగారు విశేషార్థమును చేసి సూచించి రయిరి. విన్టరుటను ప్రభువుగారి యూహబట్టి 1924 సంవత్సరమునందు కష్టము లధికమగుచో, వాని నెడర్కొనుటకు సంస్కరణములు తొలగింప బడు ననియే స్ఫురించును. ప్రస్తుతమునందువలె, ఆడకువతో ప్రవర్తించువాడు మాత్రమే శాసన సభల సలకరించుచో, ఆధికారవర్గమున కిబ్బంది లేదు. ప్రతికూలపక్షమువారు చేరి తొందర గలిగించుచో, సంస్కరణముల ఆడంబరము తొలగి పోవును.

మాంటుఫర్డు రిపోర్టునందలి సూచనప్రకారముగాని, సంస్కరణ ప్రకటనయందలి వాగ్దానముల ప్రకారముగాని, సివిలుసర్వీసు నేసుగాకున్న చేపయినను భారతీయులవరము గావలయును. అందుచేతనే, బ్రిటిషుసర్వీసువారు తమయంతము త్వరితం నేతెంచుటకు తామే తోడ్పడుట ధర్మమని కలనలే వెడ్జిప్రస్థుగారు హెచ్చరించిరి. ఇందు అసహజ మేమియులేదు. కాని, విన్టరుటను ప్రభువు

గారు ఈవాక్యములకు కోకగించుకొనిరి. బ్రిటిషు జాతీని, హైందవజాతీని సహకార ముండవలయును గాని, హిందూదేశమునందు బ్రిటిషు పలుకుబడిని నశింపజేయవలయు ననుట ప్రభుత్వోద్దేశములకు విరుద్ధమనియు, రాజ్యాంగనిర్వహణమునకు వలయు సాధనములను తాము హిందూదేశమున కొనగితిమనియు, ఆ సాధనలను ఉపయోగించుకొని హిందూదేశము తన సామర్థ్యమును కనుబటుప వలయుననియు, విన్టరుటను ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. దీనియర్థ మేమి? బ్రిటిషుసివిలు సర్వీసును తొలగించుటకు పీలులేదనియు, వారిని సమాధానపరుచుకొని సంస్కరణములు కొనసాగించుటయే భారతీయులవిద్యుక్తమనియు స్పష్టమగుచున్నది. సంస్కరణముల స్వభావమువిషయమునందేమి, సివిలుసర్వీసు సమస్యవిషయమునందేమి, విన్టరుటను ప్రభువుగారు ప్రధానమంత్రికి వంత పాటపాడిలేగాని వేరు గాదు. ప్రధానమంత్రిగారి తలత్తిప్పుడులవన, వేరుభావము వెల్లడిగాజాలదు. రాజప్రతినిధిగారు రయినను, సిరెండుచిక్కులగూర్చియు గోడమోడిపిల్లి వాటముగ సమాధానము చెప్పిరి గాని ఇదమి త్థమని సూచింపలేదు. సివిలుసర్వీసు శాశ్వతముగ నుండునా లేదా, అధికారుల కయ్యలగు జాతీయవాదులు శాసనసభలలో బ్రవేశించినగాని మత యేయితరసందర్భములందుగాని సంస్కరణములను రద్దుజేయక యుండునా లేదా? ఇవియే ముఖ్యప్రశ్నలు. ఈ రెంటిని గూర్చియు రాజప్రతినిధిగారు ఖండితాభిప్రాయమును చెలువకబోయిరి. తమ ప్రసంగమున కర్థమేమని అనేకులిటుల వివాదపడుచుండ, లాయడుజాగ్జిగారు మానము దాల్చియుండుట మరంత విచిత్రము. తమయర్థ మదిగాదని గాని, తాము తెలియక ఇట్టి సంగతులను నుడివిత మని గాని, ఇటుల గావించి యుండుట తప్పనిగాని, వారు మరల సూచింపలేదు. ఒక వాక్యమును వారు పునఃపఠించుకొనలేదు. విచారము నెంతమాత్రము కనుపరుపలేదు.

రాజప్రతినిధిగారి సమాధానము పలువురకు అసంతృప్తికరముగ నున్నను, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు మాత్రము సంశయము గలిగించినది. ఇండుకు కారణమేమియో, అస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు తంతివార్తబట్టి గ్రహించజాల కున్నారము. అధికారుల సామాన్యవాక్యములతో సయితము సంతృప్తి జేసి మనస్సమాధానము జేసికొనెడివారికి, రాజప్రతినిధి ప్రసంగము సంతృప్తి గలిగించుట వింతగాదు. సివిలు సర్వీసువారికి మాత్రము, లాయడు జాగ్జిగారి ప్రసంగము విశేషప్రోత్సాహము గలిగించె ననుట స్పష్టము. పార్లమెంటు సభలో, సివిలు సర్వీసు పక్షపాతి యగు సర్. జాయిన్సును హిక్కు గారు వారికష్టములను వర్ణించుటకు విశేషముగ తంటాలుపడెను. వారియుపన్యాసము భారతీయులకు అసభ్యముగ దోచుట సహజమయినను, లాయడుజాగ్జిగారిని, విన్టరుటను ప్రభువుగారిని కదలించజేసె ననుటకు సందియములేదు. లాయడు జాగ్జి ప్రసంగానంతరము, మధ్యరాష్ట్రముల సివిలు సర్వీసు సంఘమువారు ప్రభుత్వకార్యదర్శికి తమ కష్టములను తెలుపుచు, ఇండియా ప్రభుత్వము రాష్ట్రప్రభుత్వములకు పంపిన లేఖను తీవ్రముగ ఖండించుటయ గాక, భారతీయుల స్వపరిపాలనాభిలాషను కడుంగడు నిరసించిరి. ఆలేఖయందు, హిందూదేశమునందు జాతీయత లేదనియు, జాతీయతకు ప్రధానలక్షణములగు ఏకజాతిగాని, ఏకమతముగాని, ఏకభాషగాని కనుపించననియు, వీరు సూచించిరి. జాతీయత కీర్తిలక్షణము లనసరము గావని

పాశ్చాత్యప్రపంచమునందలి అమెరికా, స్విట్జరు, లెండు మొదలగు దేశములందే సాక్ష్యముగను, పించుచుండగ వీరికిను నిలువనేరని ప్రాతీనిధాంతముల బట్టుకొని వేలాడుచుండుట ఎంతవిచిత్రమో యూహించుకొనవచ్చును. హిందూదేశమునందు జాతీయభావము చిరకాలమునుండియు నాటుకొని యుండెనని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరించియే యుండిరి.

సివిలుసర్వీసువారు లేనిది, హిందూదేశముందు అరాజకస్థితి దప్ప వేరొకటి యుండదని, ఈసంఘము తెలుపుటయ గాక విచిత్రసిద్ధాంతము నింకొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. ఇంగ్లీషు ఆఫీసరులు లేని యెడల, హైందవసైన్య ముండదట. మహారాష్ట్ర, సిక్కు, పఠాను, పంజాబు మహమ్మదీయ షైక్కులు ప్రజాపరిపాలనపు ఆజ్ఞలను శిరసావహించుట కల్గయట. సిక్కులు బెంగాలీ ఆఫీసరులకు గాని, మహమ్మదీయులు హిందూ ఆఫీసరులకు గాని లోబడి పనిజేయరట. ఆకారణముచే ఇంగ్లీషు మిలిటరీ ఆఫీసరులు తప్పనిసరి యగుచున్నారు. ఇంగ్లీషు సివిలుసర్వీసు యద్యోగి లేనిది, ఇంగ్లీషు మిలిటరీ ఆఫీసరు లీదేశమున బనిచేయరట. అందుచే సివిలు సర్వీసును భారతీయులవరము జేయుట అసంభవమని వీరివాదము. వీరి దృష్టిలో హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవించుటకు సాధ్యముగాదు. కలకత్తా యూరపీయను అసోసియేషను వారు గూడ ఇట్టి యభిప్రాయములనే వెల్లబుచ్చియుండిరి. హిందూదేశమునందన్ని భాగములలోను సివిలు సర్వీసువారి సామాన్యాభిప్రాయము లీతీరుననే నుండునని భావించవచ్చును. సివిలుసర్వీసువారి యభిప్రాయము తెలుసున్నను భారతీయులకు ప్రసక్తి లేదు. కాని, ఇట్టి విరుద్ధాభిప్రాయముల గల సివిలు సర్వీసువారి ద్వారా మాత్రమే హిందూదేశము సంస్కరణములను కొనసాగించుకొనవలయు నని లాయడుజాగ్జిగారును, విన్టరుటను ప్రభువుగారును బలుకుట మాత్రము పరిహాసాస్పదముగ నుండును. సంస్కరణము లెట్టివి యయినను, స్వపరిపాలనాశయమునకు బద్ధవిరోధులై, హైందవస్వపరిపాలనము కొనసాగునను నమ్మకము ఏమాత్రమయినను లేని సివిలుసర్వీసు యద్యోగులు భారతీయులను గమ్యస్థానమునకు గొంపోవువరని నమ్ముట, ఎండమావులలో నీరు నాశించుటవలె వ్యర్థముగాదా? సివిలుసర్వీసుసంఘ లేఖను, రాజ్యాంగధురీణుల బెడంపులను గనియెనను, మితవాదులు ఆక్షియాసలను వదలుకొని జాతీయనిర్మాణమునకు చేయుూతి నొసంగగూడదా? ఇంకను సంస్కరణములు, శాసనసభలు, సివిలుసర్వీసులు మొదలగు బాహ్యజంబరమునందు నమ్మకముగలవారు, ఎటులమెలగినను మెలగనిండు. వీనియందు పూర్ణముగ భ్రమపడలిస్తప్రజలు, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికొరకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును భక్తిశ్రద్ధలతో కొనసాగించి, వాంఛాఫలసిద్ధులై మాతృవిమోచనమునకు తోడ్పడుట సంభావ్యము. భారతీయుల నితరులు ఉద్ధరించెదరనుట కల్ల. వారి బాగోగులు, వారిపైననే ఆధారపడును.

చిత్తరంజనుడు:

నిర్ధానకార్యక్రమము

హిందూదేశపుదృష్టి యిప్పుడు చిత్తరంజన దాసుగారిపై నిలిచియున్నది. ధనమును భోగములను త్యజించుటయ గాక, కారాగృహబాధలను సయితము వరించి అగ్నితప్తులై మెలుపలకువచ్చిన చిత్తరంజనుడు దేశమున కత్వంత్రీయిడు డగుటయందాశ్చర్య మేమి గలదు? ధనబలము, బుద్ధిబలము,

ఎంతగ నున్నను, త్యాగబలమువలె నవి మానవుల నాకర్షింపజాలవు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు త్యాగసిద్ధివలననే భ్యాతిగాంచిరి. త్యాగసిద్ధి వలననే, నేడు దాసుగారు నూతనాకారము దాల్చిరి. వారివాక్యములకు, వెనుకటికన్న నిష్పాదెక్కువ విలువ గలదు. బర్మోలీకార్యక్రమమునందు విశ్వాసముగలవారును, దానియందు సమ్మతములేక కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మార్చి మరల వెనుకటిస్థితిలోనికి బోవలయుననువారునుగూడ, దాసుగారిపై తమయాశల బెట్టుకొనియుండిరి. కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షత వహించునన్న దాసుగారి యభిప్రాయములకొరకు దేశమంతయు నిరీక్షించుచుండుట విచిత్రముగాదు. కాని దాసుగారు తమ యభిప్రాయముల నిపుడు వెల్లడిజేయ నుద్దేశించలేదు. రాబోవు ఆఖరుభారత కాంగ్రెసు సభలో తమ యభిప్రాయములను సూచించెదరు. అప్పుడయినను ప్రస్తుత కార్యక్రమమును మార్పుట వారి కీష్టములేదు. జాతీయమహాసభయందే మార్పును గూర్చి నిశ్చయించుట భావ్యమని దాసుగారి యుద్దేశము. ఈ యుద్దేశ మెంతయు సమంజసమగుటకు సందియము లేదు. నిజ మాలోచించిన, గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము స్వరాజ్యసిద్ధివరకు బనికేవచ్చును. మార్పుతో సంతక నిమిత్తములేదు. స్వరాజ్యసాధము బలముగ పునాదులపై నిలిచి యుండవలె ననిన, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిరంతరాయముగ కొనసాగించుటయే శ్రేయస్కరము. ఇక్కార్యక్రమమును మధ్య విడిచిపెట్టి తొందరపడి వేరొకమార్గమును త్రొక్కుట గాని, లేక నిరాకరణము నసలే వదిలి సహకారమును మరల చేపట్టుటగాని సమంజసము గాజాలవు. జాత్యైక్యతపై స్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడియుండును. జాత్యైక్యతను పెంపొందించుటకు నిర్మాణకార్యక్రమమున కన్న వేరొక ఫలప్రదమగు మార్గము గనుపించదు. ఈకార్యక్రమమునకు సత్యమే ఆధారము. నిర్మాణకార్యక్రమము జాతీని గమ్యస్థానమునకు గొంపోవు ననుట నిర్వివాదాంశము. ఇప్పుడు కావలసినది కార్యక్రమమునందు మార్పులు గావు. కార్యదీక్షయు, అకుంఠితవిశ్వాసమును ప్రబలవలయును. ఒక ప్రత్యేకము ముగించుటకు దీక్ష బూనిన, యశోవా మృత్యువాదని అడిక్షను కొనసాగించుట, పురుషలక్షణము, ప్రాచీనుల వీరతమును చేపట్టినను, దానిని మధ్య విడిచిపెట్టియుండలేదు. ఫలిత మేమగునోయని నడుమనడుమ సందేహము జూపలేదు. జమాపజయముల యాలోచన వారికార్యదీక్షను సడలించజేయలేదు. లోకోత్తర పురుషు డగు గాంధీమహాత్ముని చేతుతో నిర్మాణ ప్రతమును హిందూ దేశ మారంభించెను. ఈ ప్రతమును తుడివరకును కొనసాగించుట, హిందూదేశధర్మము. వెనుకముందాడుట, అవమానకరము. మరల కాంగ్రెసు సమావేశమగువరకు బర్మోలీ, డిల్లీ తీర్మానములను ఒరిమి తొను, ధైర్యముతోను కొనసాగింపవలెనని చిత్తగంజనుడు కోరియుండెను. చిత్తరంజనుని కోర్కెను డిగ్రాస్ట్రీయ సంఘమువారంగీకరించిరి. ఇతర రాష్ట్రములవారు గూడ అట్టిదీక్షను కొనసాగించుట పరమధర్మము. సందేహములకును, చంచలత్వమునకును ఈ తిరుణమున తావు లేదు. సుఖప్రదమును, సులభసాధ్యమును, అహింసాపాపకమును, శాశ్వతోపయోగ కరమునగు నిర్మాణకార్యక్రమమును సాధించుటవలన, మహాత్ముని మానసము పంతుష్టి జెందును. దేశమున కభివృద్ధిగలుగును. కద్దరు నిర్మాణము గూర్చి ప్రజలు పాటుపడవలయు నని చిత్తరంజనుడు సూచించుటయే గాక, ఇది కష్టమయినను దేశమునకు ముఖ్యమనియు

ఇందుకొరకు తమ శక్తిసంతను వినియోగించవలెనని కోరుచున్నాడు. కాని, ఫ్యాక్టరీపద్ధతివలన కద్దరును తయారుజేయుటకు దాసుగారింగీకరించుట లేదు. ఫ్యాక్టరీపద్ధతిని కద్దరునుగూడ తయారుజేసి పవిత్రమగు నీ కర్మశ్రమయందు సయితము పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక సంక్లిష్టతను చొప్పించుట అసంబద్ధముగ నుండును. కద్దరు నిర్మాణము, అన్ని సంఘములవారికిని, అన్ని తరగతులవారికిని సౌఖ్యమును ఆనందమును ఒసగునదిగ నుండవలయును గాని, కార్మికులకు గాని మరి ఎవరికిని గాని క్షేత్రముగ లిగింపజనదు. ప్రస్తుతావసరముకొరకయినను, ఫ్యాక్టరీపద్ధతిని నెలకొల్పుట వలన, అది కలిగించెడి చెడుగును పిమ్మట తొలగించుట మిగుల కష్టమగునని చిత్తరంజనదాసుగారు సూచించినసంగతితో ప్రజ్ఞా తెల్లరును ఏకీభవించెద రనుటకు సందియములేదు. తిలకుస్వరాజ్యనిధికి సామ్యు గూర్పుడనియు, మరల కాంగ్రెసు గూడులోపల రిలక్షులమంది సభ్యులను కాంగ్రెసునందు జేర్చుడనియు, ఇప్పుడున్న జాతీయసాశాలలను పోషించుచు, వివాదముల పరిష్కారమునకు పంచాయతులను కొనసాగించుచు, నిమ్నజాత్యైక్యరణమునకు శ్రద్ధతో పాటుబడవలయు ననియు, దాసుగారు గావించినపాచ్చరిక మంగదేశమునకే గాక భారతభూమికంతకును వర్తించు నని ఎంచవచ్చును. నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునకు దాసుగారి నాయకత్వముక్రింద మంగరాష్ట్రము మార్గదర్శకముగ నుండు నని ఎంచెదము. ఆంధ్రదేశమునయితముతాను ఇంతవరకును గడించినకీర్తిని కోల్పోవక మహాత్మునియజ్ఞను కిరసావహించి, నిర్మాణదీక్షను పూర్తిగ నిర్వహించుగాక!

మైకేలు కాలిన్సుగారి మరణము: మద్రాసు మెయిలుపత్రిక

ఒరెంపు ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వమునకు మంత్రియగు మైకేలు కాలిన్సుగారు నిమాతు లయిన వార్త, ఎల్లెండు దేశభ్యుదయము గోరువారికి విషాదము గలుగజేయకమానదు. ప్రీస్టేటు ప్రముఖులుగ నుండి కాలిన్సుగారికి చేదోడుగ పాటుబడుచున్న ఆర్థుర్గిక్లిత్ గారిటీవలనే కాలధర్మము మొదిలి. నెంటునే కాలిన్సుగారును మరణించుటవలన, ప్రీస్టేటు కుయుడెట్టికడగండ్లు రాచున్నవో తెలియదు. ఈయన కాశము గైకొని, తిరుగుబాటును నడుపుచున్నడివెలరాగారు ఎక్కుడుగ విజృంభించెదరని యూహింపవచ్చును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకు ధైర్యమునవలంబించెడిదేశములన్నియు ఇట్టికడగండ్లకే లోనగుచున్నవి. ధైర్యము మొదట విరోధులపై ప్రయోగింపబడినను, కొంతకాలమునకు తమవారిపైననే ప్రయోగింపబడుచుండును. ధైర్యసాధనము నవలంబించిన దేశము లన్నియు నెట్టిని నిజస్వాతంత్ర్యము బడయలేదు. పాశ్చాత్యప్రపంచము నెట్టిని నిజస్వాతంత్ర్యముకొరకును, మనశ్శాంతికొరకును, పరితపించుచున్నది. మహాత్ముడు నిరూపించిన అహింసాపద్ధతియే, ప్రపంచమునకు మనశ్శాంతి నొసగగలదు. ఆకారణముచేతనే ఏదేశమును ధైర్యమునలన నిజస్వేచ్ఛ నింతవరకును పొందియుండిలేదని, చిత్తరంజనదాసుగారు ఖండితముగ బలికియుండిరి. ఆసంగతిని నిరాకరింప సాధ్య పడదు. కాలిన్సుగారి మరణమునకు ఆంగ్ల దేశముయినను విచారము జూపకమానదు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక మూలము తన సహజస్వభావమును విడువలేదు. కాలిన్సుగారి మరణమువలన ఒక హంతకుడు తక్కువయ్యె నని, ఈపత్రిక సంతృప్తిజెందుచున్నది. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్యాఖ్యానము

సరియగుచో, హంతకులుగానివా రెవ్వరు? సంగ్రామమునందు పాల్గొనినవారును అందుకు దోడ్పడిన వారందరును హంతకులేగదా. హంతకులలో నొకరగు ఆర్థుర్గిక్లిత్ గారిని, లాయడు చార్జిగా రిటీవలనే మిగులప్రశంసించియుండిరి. ప్రపంచపరిస్థితులం దెట్టిమాపులు గలుగుచున్నను, మెయిలుపత్రిక మాత్రముతనవరుస వాక్యములనువదిలిపెట్టలేకయున్నది.

స్థానికవార్తలు

శ్రీకృష్ణమందిరసభ, శ్రీజయంతియత్నము:- చెన్నపురి పెరునాయనిసేజి, కంచాముత్తయప్పకవిడి 47 వ సంఖ్యగల శ్రీకృష్ణమందిరంబున 1922.వ సం॥ అక్టోబరు 25 వ తేది శుక్రవారము సాయంత్రం 6 ఘంటలట వైగా బ్రహ్మశ్రీ తంజావూర్ కృష్ణభాగవతుల వారివలన, శ్రీయక్యజీకర్తాణ కాంక్షేపము జరుపుకును.

చెన్నపురి శాసనసభ:- రాష్ట్రీయశాసనసభయందు ఘోషు అవకాశున్న ప్రతినిధి యగు ఎస్. జి. యస్. సింఘుగారు రాజీనామ ఇచ్చియుండిరి. వీరిస్థానమున గార్డనువు, డ్రాపుకం నెనియందుండు ఆర్. సి. యం. స్ట్రోబుగారు శాసన సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. స్టాంట్ల నియోజకవర్గమువారు సెనెటరాలుబుటవైపును కాంగ్రెవుగారిని రాష్ట్రీయ శాసనసభయందు తమప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనిరి.

గోదామలమంట:- భారతదేశమునం దీంకత్తరము 28234000 ఎకరములయందు గోదామలమంట వేయబడెను. కడచిన సంవత్సరము 25781000 ఎకరములందు మాత్రము పంట వేయబడెను. ఈసంవత్సరము 4813000 టన్నులు గోదామలమంటను ఉపేంపబడుచున్నది. కడచిన సంవత్సరము 6706000 టన్నులు మాత్రమే పండినవి ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రాటిస్టిన క్యుభావారు ప్రకటించుచున్నారు.

చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము:- శనివారము 26వ తేది సాయంత్రము రిక్తి గంటలట పెరంబూరు వారిమ్మలో సభజరుగును. శ్రీమాను యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వి. శక్తిరెడ్డి, ఎ. తుమారస్వామిరెడ్డి, యం. సింగారవేలురెడ్డిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి ఉపన్యసిం చెదరు. కాంగ్రెసు సభ్యులుగ ఇంకను చేరనివారందరు చందా సాలూచాలతో సభకురావలయునని చక్కెరరెడ్డిగారు కోరుచున్నారు.

చెన్నపురి హైకోర్టు

న్యాయవాదుల సమాధానము

న్యాయమూర్తు లంగీకరింపకపోవుట

చెన్నపురి హైకోర్టులో న్యాయవాదుల సంఘపంజరమున న్యాయవాదులు కాంగ్రెసునాయకులకు సన్మానము జరుపుటను గూర్చి న్యాయమూర్తుల ఆక్షేపణయు న్యాయవాదుల ప్రత్యుత్తరమును యిదివరకే ప్రకటించెదను. అందులకు న్యాయమూర్తుల ప్రత్యుత్తరమును నిన్న మరల రిజస్ట్రార్ న్యాయవాదుల సంఘ కార్యదర్శికి పంపెను. "న్యాయవాదుల ప్రత్యుత్తరము సంగీరింప వీలులేదని న్యాయమూర్తులందరు శేకగ్రీరముగ నిశ్చయించిరి. న్యాయవాదులు చేసిన కాన్య మర్రమమి, చాటి తెలియకపోయి. అట్టిచో నది ఆక్రమముని అంగీకరింపకపోవుటయేగాక అది సక్రమమని సమర్థించుటకుగూడ గవంగిరి. అది కేరలము ఆసంబద్ధము: అసభ రాజకీయము కాదనుచున్నది చెల్లదు. అది పూర్తిగా రాజకీయమే. ఇకముందు మరల నీ పంజరమున నిట్టి ఆక్రమము జరిగినచో మరల తెలుపబడవలె యీ కౌమ్మతొలగింపబడు నని స్పష్టముగ న్యాయమూర్తులు తెలుపుచున్నారు." ఈ లేఖనుగూర్చి ఆలోచించుటకు నిన్న సాయంకాలమే. న్యాయవాదులసమావేశము యగునని హిందూపత్రిక వ్రాసెను.

వంగరాష్ట్రీయశాసనసభ

కేంద్ర వలససంఘము

గాంధీ - ఏనుక్రీస్తు

విస్తరించిన గూడెనది. అదనపు అంచనాలు ఆర్థికపక్షాన్ని తలచి మార్పును కలగజేయలేదు. పన్నులపట్టును ఆమోదించిన పిదప 20 లక్షలరూపాయల అదనపు ఆదాయమును సంపాదించవచ్చు ననుకొనిరి. నిలువనండి 30 లక్షలరూపాయలను దీని జరుగుదుగ చేయవలసినపనులకు పయోగించవలెను. ఈ పనులు ప్రజామిత్రాభివృద్ధి సంఘానికిని, రాబోవు ఋణముల చార్జీలపై 10 లక్షలు మదింపు చేయబడెను. ఈ మొత్తములంతటా కోయిన సభలో శాసనసభవారు 20 లక్షలరూపాయలను సమర్పించిరి. ఈమారు 67000 రూపాయలు కావలయునని కోరెను. సమర్పించబడిన మొగాలు ఎక్కువగావిల్లు ఆమోదించబడెను. క్రమశిక్షణ దున్న ఆర్థిక ప్రశాంతిని నిజా (వాతకభవారములను 14 ఏండ్లకు లాబడిన పట్టుకు విక్రయించరాదు. ఈ క్రొత్తపట్టును నవ్వేళ్ళము 16 ఏండ్ల ప్రాయమువరకు పాల్పించుటయే. చవుకుదారీ పట్టును నిరంతరము విడిచి నివేదికమును మాన్యుటకాదుగాయ ప్రవేశపెట్టిరి. ఇంకే అనుబంధములు ఆలోచించవలసియున్నవి. కక అనుబంధము చవుకీదారుల జీతములను గూర్చియు, రెండవ అనుబంధము చవుకుదారీపన్నును 12 రూపాయలనుండి 18 రూపాయలు జేయవలెననియు నున్నది. చవుకీదారుల జీతమును దీర్చిస్తూ మేజిస్ట్రేటుల నిర్ణయించు నధికార మియ్యబడెను. ఇది గూడెనది సెలవు కమిటీవా రేజీపెట్టిరి. పంచాయితీలు జీతములను పాల్పించు నధికార ముండవలెనని సమర్పించబడినది. ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించునను ఇయ్యది అంగీకృతమయెను.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ప్రచారకసంఘమువారు టిబెటుకువచ్చుటకు దార్జిలింగుకు వచ్చిరి. మానవప్రకృతినిగూర్చి టిబెటు సంకలించు సంపూర్ణముగ వెలిసిగొనుటకు టిబెటు జీతము నకు ఇతర పార్లమెంటునకు భౌతికమును గలగజేయుటకు ప్రయత్నించెదరు. టిబెటులో పార్లమెంటువిధానమును తెచ్చుకొనుటకు సెలవిచ్చుటకు ప్రయత్నించెదరు పార్లమెంటు మంత్రులను గూర్చి ప్రత్యేకముగ మౌఖికరక గారు పరిశీలించెదరు.

సార్వభౌమనిపై గ్రహిణులు

న్యాయవాది నారాయణమూనకగారి మద్దతు

కాలిక్టు, ఆగస్టు 21:—మద్రాసు న్యాయమూనకగారు మద్రాసు జేయవలెనని ఆ సభము ప్రోత్సహించెను.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు రామకృష్ణమూనకగారు కోర్టువారి యొక్క ప్రతిపక్షాన న్యాయమూనకగారిని ఆధ్వర్యమున వేసిరి. ఉత్తరప్రదేశ్ సుప్రీంకోర్టు ప్రారంభ మయెను. ప్రభుత్వసాక్షి 300 లకు పైకి న్యాయమూనకగారు నారాయణమూనకగారిని నేను రాగుగ నెరుగుదును. నాకు శాసనసభ్యత్వము వచ్చుటకు రెండునెలలు గాకొరకై టిబెటు ప్రయత్నించెను. రైతుల సర్వములకు సంబంధించిన చట్టములో ఆయనకు అభిమానము పెంచు. శాసనసభలో చట్టమును ప్రవేశపెట్టువలెను. మాధవమూనకగారి నెరుగుదును. ఆయన అసహాయవాది. టిబెటు నియమాదర్శన ఎన్నిక స్థానములకు పోరాడవలెను. ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా మాధవకామయరగానిని జేయవలెనని నమోదు. నా ఎక స్నేహితులములో నేనుండెను. ఎన్నికలైన పిదప మద్రాసు నున్న రెండు మూడు వచ్చెను. మద్రాసు లెనంటి రాను పనిజేసెద ననుటజే ఆయనకు భవము నిచ్చి నియమించెను. అప్పుడు మద్రాసు న్యాయవాది కృత్తికానే ఉండెను.

మద్రాసుకి ఆయన ఖర్చులన్నిటిని, నెల 1 కి 100 రూపాయలను ఇచ్చిరి. స్వాధీనపు పాత్రను రైతులకు ఇయ్యవలెనని ప్రతిపక్షి రైలు—మద్రాసు యభిప్రాయము పాలగాలు పోలీసుకాలోరి పై అన్ని తాలూకాలలోని నాకోట్ల ప్రయత్నించెను. మద్రాసు ఎర్నాడుతాలూకాలో రెడీ నీ నాయభిప్రాయము. మద్రాసుకి నేను మోటారువైకిలును కొని ఇచ్చితిని. క్రొత్తశాసనసభ ప్రారంభమైన వెనుక మద్రాసు కన్ను కలసి కొనెను. తిరువాణ్కూరు దివానుగ నున్నపుడు 5 ఏండ్లకైతము నేను మాధవకామయరగారిని జూచితిని. మద్రాసు ఆయనతో అదపాకిదపా కలసియుండెను. 20 కోట్లవరకు ఎక్కువగ కలసి ఆయనతో మద్రాసు యుండి యుండెను అని కృష్ణకామయరగానిని.

తిరువాణ్కూరు పనిక్కురు విచారించబడెను. అదే సవాల్లు ఆయనపిదప కోర్టు అప్పుచేయబడెను.

జిల్లాలో 29-వ తేదీని సమావేశమగును. వీరిమొదట సాక్ష్యము నిచ్చుటకు సింహాశ్రపు భారత సంఘమువారు శాసనసభలో నంపకలె నని కోరినది. కలసనిబంధనలలో మాన్యుజేయవలెనని సింహాశ్రమముండియు వలయా దిభలనుండియు రాసు బాదులు వచ్చి యుండిరి. ఆ సమయమై సలహా నిచ్చుటకు సింహాశ్రపు శారతసంఘమువారు ప్రతినిధి కంపవలెను.

ఇస్లామాబాద్ పోస్టులో పోవుట

బొంబాయిలో వర్తకముగన్న హిరానందు తారాచం దుకలించెనవారు కరాచీలో ఉన్న తనకంపెనీకి 2500 రూపాయల విలువగల వెండి ఇకాఫూరుజేరి బహిరి. అది తపోలా మార్గ మధ్యమున పోయెనని తెలియుచున్నయది. దొంగవట్టి ఇచ్చినవానికిబహుమాన మొనగెదమని పోస్టును డ్రైక్టరు జనరలు క్రకటించెను.

దొంగ అర్థరూపాయలు

తిరువాణ్కూరులో కోలప్పకో అను వాతకు బ్రిటిషు వెండి అర్థరూపాయలను, 4 అణాలను, రెండు అణాలను జేయుచుండి నని పట్టు వడి ను. ముద్దము శేరమును బహుకొనెను. కాని పనిముట్లు ఎక్కడదెట్టివని వెప్పకపోవుటచే వాని ఇల్లుపోరాజేరి. దొరకజేయ. పిదప చుట్టు ప్రక్కలను చెరువుకింద దాచబడినవాటిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

బీహారులోని శాసనసభ

కా సినిమాలోను సరళణ పట్టును మునిసిపల్ టెన్టులు అంగీకరించబడినవి. మొదటి పట్టును ప్రకారము మనములు 4000 రూపాయలకు దావాలను విచారణ జేయవచ్చును.

స్వరాజ్యదర్శన గ్రంథ ముద్రాపకాదులపై కేసు

స్వరాజ్యదర్శనము గ్రంథమును ప్రభుత్వమువారు వక పదమూసి నుకూర్చుటలో ఆ గ్రంథమును ముద్రించిన మూల్గును ప్రయోగించిన వకారాంగార్లకు 108 క్రింద సోటీను పంపిరి.

22-9-22 న ప్రభుత్వభరణమున కత్తుడదంతులు నింకొనం గెదరు.

మాన్వీ సహాయానికి ఆమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారు 1000 రూపాయల నిచ్చి రని తెలియుచున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్రపు శాసనసభకు ఆర్టికల్ 68 కు అనుకూలముగా ప్రాగల్భితు పోర్టు వారుగారి విలువైన గజన్నగు గారు ప్రత్యుత్తర మొగరిరి.

ఈసారిని సింహ రాష్ట్రమున వర్షములు సాధారణముగ లేవు ఇటీవల వెల్లెవర్ల ములజేతను, వెనుకాలివేతను పొడుగా వున్న తనవదలదగ్గర కంటలు ఆసారముగ పండిరి.

చిన్ననోట్ల మొత్తమునకు బదులు వెల్లెనోట్లను ఇచ్చెదమని వెల్లె దొంగనోట్ల నిచ్చినందులకు జకోబాబాదు వాస్తవ్యుల ఇద్దరు అరెస్టు చేయబడిరి.

వ్యయభోగమును తగ్గించు చందర్శమున ఇంగ్లీషు కలసి డెంటు మేజిస్ట్రేటులకు తగ్గించెదని నియమానివేతి తెలుపుచున్నది.

వైమానికుల కప్టాన్ మ్యాజిక్ మాలిన్సుగార్లు చిట గాంగునకు సాయంకాలము కి కంటులకరకు గాతరు. వారి సహాయము పొకరెండ పంపబడెను.

పోర్టు బిలియం జనపవారయంత్రాలములలో పరిశీయ 409 మంది నేతగార్లు కమ్మకట్టిరి. ఎక్కువ జీతములకై కమ్మకట్టిరి. దీనికలన యంత్రాలయము నిలిచిపోయినది 2500 మంది పనిలేక యున్నారు.

పేగు జిల్లాలో పంటలు పొడెరి ప్రజేకములందు వ్యవసాయము నిమిక్రమ ప్రభుత్వమువారు పంటలు పడచే గొట్టుకు పోవుటలన మూడు టిలరూపాయలను బదులిచ్చుటకు అంగీకరించిరి. (అద్యాన్న)

మైలాపూరు సంగీతసభ:— వై సభవారి యాద మాన్యుమన (సమ్మక్తి సాందర రాజభాగవతరుగారు 27-వ తేది (సూర్యమంగళం) అని మహారాణి చరిత్రమును చాతకథ చెప్పెదరు.

రెవరెండు, జే. హెచ్. హోమ్సుగారి సంపాదకత్వమున దిశాగోల్ (పరిశీలనకు యూనిటీయను పత్రిక యిట్లు ప్రాయమున్నది:—

భౌతికదేశపు గాంధీ మహాత్ముని, వాణిజ్య యేనుక్రీస్తుతో బోల్పికందులకు కొండలు మిక్తులు కమ్మల నాకేపించిరి. గాంధీయు— జీవిత, సిద్ధాంతముల భావమును ఆరంభమును ప్రసాదించి వారలకు యా శివమూలము మహాశక్తిపై మోగెను. తప్పనిసరిగా గాన్పించెను. ఇతియగాక భౌతికవాదుకుని గూర్చి పాశ్చాత్యప్రపంచమునకు తెలియ వెప్పటకు యా శివమూలము పరమాధిక గాన్పించుచున్నది. ఆయనకు కొండ అకు యా శివమూలము దుస్సహాయ గాన్పించు చున్నది. అందులకు కారణము, క్రీస్తు నెడ సగౌరవముజేసి నటులనని గావచ్చును లేదా భౌతికదేశములో స్వరాశోద్ధమ నాయకునకు అసాధారణ గౌరవ మొనరించునని ముఖ్యముగ గావచ్చును: అట్టి వారలకు నేను, మహావక్త్రపూరుపడగు వక్తాను లివపు ప్రభువుగారి యభిప్రాయమును తెల్పెదను.

లివపు ప్రభువు ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు.

“గాంధీ భక్తము, దయాళువత్ సహనముతో కష్టము ననుభవించును. కొరత చేయబడిన యేనుక్రీస్తు ప్రభువుయొక్క నిజమైన ప్రతినిధియన వలెయెను. ఆయనను కారాగారములో నుంచి, క్రైస్తవుల మనసిమెకొనువారికన్న ఆయనయే నిజమైన క్రీస్తుననిపి.”

ఒక మతపూరువు గాంధీని స్వయముగ నెరిగిన వాడెట్లు బహుమంద మేము మతపూరువులము గానివారముల పట్టుట తుంకకము గావచ్చును. ఏ మైనను గాంధీ యే పురాతన ఆధునిక వ్యాక్తిపూరువు. మేము నిన్ను వారి కన్నను యేనుక్రీస్తుతో సమానమని మా ప్రతినిధిత్వము మహాత్మునకు యేనుక్రీస్తునకు కలిపి యేకత్వము లేదు. మహాత్ముడు మహా ఆధ్యాత్మిక పురుషుడు. ఎక్కోర, యేనుక్రీస్తుతోను జతగాడు ఆయనకు, క్రైస్తవచారిత్రమునందును, సాంఘికమునందును, గాంధీయు, యేనుక్రీస్తును సాదరుగా. గాంధీని గూర్చి తెలిసికొనుటకు యేనుక్రీస్తుతో సంబంధము లేకుండ వలెనవలెను. ఈపోర్టు మాకు శాంతిలభింపి క్రైస్తవస్వభావమును పొరుగ తెల్లడించును ఇప్పుడీవోకాక పోలీసులలో యేనుక్రీస్తు జీవించియుండిన యేకత్వ క్రియము యెట్లు ప్రకటింపవలె తెలిసికొన గోరెదమని, యిప్పుడు యావ్యక్తి గాంధీ మహాత్మునియెడల వెల్లు సుంపించుచున్నాడో చూడుడు.

గృహవైద్యము

కర్త:- డి. లక్ష్మీపతి.

మనములకు సాధారణముగా కచ్చుకోగము లన్నిటికీ వైద్యునివేత బోధన మిప్పించకలె నన్ను త్వరలో వైద్యుడు దొరకపోవుట సంభవించునెన కోరి పడిను వాధ, చూచు వార లందఱు పడుచివారము చెప్పవలసికాదు. అట్టి వైద్యుడు దొరకను, ఆయనోగముల కాయామంతులు తప్పక పర్యేతను నని తెలిసినను, ఆ సందర్భు దొరకనివోట వ్యర్థము. ప్రతి పూముందును మామూలుగా చేర్చి వెల్లుకొను వాము, ఉప్పు, ఛనియలు జీలకర్ర, మున్ను ను కస్తువులతో చెప్పిన పూముయించింకాలు గ్రంథములు కానివి యాదేశములు గలవు అని వైద్యునివద్ద ఎక్కువ సామిచ్చి కొనుగంటు బోధములకన్న భాగుగా పనిచేయు ననెడి సంగతి అందఱకు తెలిసినవియ్యు. అట్టి పూముయిట్లాలు తెలియినవారు చాల కింది కలెత్తు తెలిసినవారు కొందరు ఎన్నటైతా అరుగుగా నున్నను భనాకచే వాటిని బతులుగర్చుక యెవరైనను చెప్పవచ్చుతో అతిసాధ్యము గాన వెప్పటకు గురు వాడ లేదని బొంబుదుకు కావని లోకోపకారాధ్యయ యిట్టి పూముయిట్లా కొన్ని పోత్రమునందు వివరించితిమి.

అది గాక గాఢమైయుంట్టి బోధనము గాకప్పుడు తీరమునందలి వ్యాధిని పోగొట్టివా బలమైన క్రొత్తవ్యాధులు పుట్టింపును. బోధనములేదేక ప్రధు ప్రతి రనిపోయినవారు, కలెత్తు మంటలు కలెగినవారు, రుచిమగంధములకి కీర్తుపడి ప్రతికముడొనె లేరలేవారు చూచు ప్రలుకుము మూచుచున్నాను. గాంధీ స్వల్పమై మూలకల మామోక్త్యములె యాగువంటు చుంది నందలలోలది మూలి కాకాపాస్యము లకాగాదిగా అన్ని జంతువులకు తెలియబడియున్నది. చిన్న చిన్న మూలకలతో వద్దవెద్ద జంతులు ప్రతివారు కుంకుర్చుకొనవచ్చును. అందఱ క. చుట్టులో నుండుటకు, నెల న్ను రి.కి.

కమలశిఖరము. మైలాపూరు, మదరాసు.

విదేశ వార్తలు

ఐరిషు విప్లవము

మైకేలు కొల్లిన్సు గారి హత్య

ప్రజాస్వామ్యవాదుల కొండపోరాటము
లండను, ఆగస్టు 23:— మైకేలు కొల్లిన్సు గారు, ప్రజాస్వామ్యవాదులతో పాంచి యెదుర్చుబడి తుపాకిగుండుచే హతమయ్యెను.

కొండపోరాటము ప్రారంభమగుట

లండను, ఆగస్టు 22:— ప్రజాస్వామ్య వైరులకును ఐరిషు ప్రభుత్వ వైరులకును బహిరంగ పోరాటము ముగిసెను. దేశాంతమున కిరువదియేళ్ల కాలమును ప్రభుత్వవైరుల ములయ్యినను నుండెను. డివలరాగాను వారియనుచరులను బంధిపాలు దొంగలకల కొండలందు నివసించు చుండెరి. ఐరిషు అంతఃకలహము లందు నుండి రంగము ప్రారంభించుచుండెను. కొంద రనుచున్నారు. నిజమునకు పోరాట మికమిదనే ప్రారంభమగునని మరొకందరుచుండెరి. కార్మికులను ప్రజాస్వామ్యవాదులు కావని గొరుచుండెరిని కార్మికు వార్తలుపుచుండెను. కాని ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఎట్టి పరులను లేకయే లోగిండు మాత్రము గానించుచుండటలేదు. గతదినమున వైరుప్రదేశములందు ప్రజాస్వామ్యవాదులు పాంచి యుండి ప్రభుత్వవైరులను దెబ్బిరను వార్తలుబట్టియోడ ప్రజాస్వామ్యవాదులు కొండపోరాటమునకు గడంగిరని తోచుచున్నది. దేశమునందంత ప్రజాస్వామ్యవాదుల దుడిచివేసెదనని ప్రభుత్వవైరులభయము వెలుపుచుండెను.

కొన్నింటిని ప్రజాస్వామ్యవాదులు పాంచి యుండి ప్రభుత్వవైరులను దెబ్బిర. ప్రభుత్వవైరులలో వైరుగురువర తించిరి. 8 మందికి గాయములతిగిలెను. కమండోలు తార్వను నకు గూడ గాయములు తిగిలెను.

ప్రజాస్వామ్యవాదుల నిలువధనము

న్యూయార్కు ఆగస్టు 23:— ఐరిషు ప్రజాస్వామ్యవాదులకేమి రికాయందు ప్రోగుచేయబడిన 28 లక్షల డాలర్లలోను డివలరా గారి కికమిద నేమియు నీచురాదని ఇంజక్షను గొరుచు గానింప బడినందుకు కొల్లిన్సుగారితోపాటు అనిధికి ప్రస్తావించి అప్పిలింపు పోరాగిగానుగూడ వారి జైరను. అట్టి ముంజారుచేయబడెను. గాని డివలరాగా రిదివరకే సంవత్సర ప్రారంభమున నేర్పిలక్షలను దీసికొనెను. ఈఁకినండి డివలరాగాకి సహాయము రాకుండ నకిట్టియెడల ప్రజాస్వామ్యవాదుల బల మునుగునని కొల్లిన్సు గారెంచిరి. ప్రజాస్వామ్యవైరుల సెలవెల్లుబడిన ఐరిషు ప్రభుత్వము నకు వ్యతిరేకముగ డివలరాగాను పరితేయు చుండెనియు నందు వెలుపబడెను.

శాన్తి గారి ఆశాభంగము

కెనడా తిరస్కారమున కాశ్చర్య మందుట

లండను, ఆగస్టు 22:— “టైమ్స్” పత్రికకు వాంకోవరు విశేషము డిటుల దెలిపెను:— బ్రిటిషు కొలంబియానుందు నివసించుచున్న భారతీయులకు ఎన్నికల హక్కు నొసగవలెనను శాంతియెడల బ్రిటిషు కొలంబియా ప్రభుత్వమువారి కలంబించిన ప్రతిపాదనమునకు కాశ్రి గారి క త్యంత ఆశాభంగము గలిగెను. ఈ విషయమును విచారించెద మని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దాన మొనర్చిరి. కాని అట్లు గావించిన యెడల ప్రజాభిప్రాయము అంగీకరింపదని మృతికర్తమువారు తెలుపుచుండెరి. సామాన్యమునందు భాగస్వాములగు నందులకు భారతీయులు గొరుచుండగా వారి నట్లు త్రోసిపుచ్చుటకు కాశ్రి గారు ఆశ్చర్య విస్మయముల గన్పరచిరి.

భారతదేశము వెనుక అధినేతలను లంబించి విధానము నుని ఫలితమునకు సరిగ గుర్తింపక పోయినందులకు విచారించుచుంటి నని కాశ్రి గారు తెలిపిరి. దక్షిణ కాశ్రి గారు మాత్ర మిమార్గమున అడ్డంకులు గల్పించు నని తాను ముందే యెంచినందున కాని కెనడానుండి ఇట్టి తిరస్కారము వచ్చునని తా నెంచవలెనని కాశ్రి గారు తెలిపిరి.

నమివ ప్రాచ్యసమస్య

వెనిసునమా వేశము

అంగోరా ప్రతినిధులు

కాంప్టాన్ నోపిలు ఆగస్టు 22:— వెనిసునందు బరుగు సమిప్ ప్రాచ్యసమస్యవేశమునకు అంగోరా ప్రభుత్వము తరఫున ఈక్రిందివారు వెడలుదురు: (1) ఫలేజే (దేశీయంగమంత్రి) (2) హమిదుజే (కాంప్టాన్ నోపిలునందలి రాయబారి) (3) యాక్సేజే (అంగోరా ప్రధానమంత్రి) (4) అక్సేజే (గోమునందలి రాయబారి) గారు.

ఫలేజే బేగారు పాఠినునకు జనుట

పారిసు ఆగస్టు 22:— అంగోరా ప్రభుత్వదేశీయంగమంత్రి యగు ఫలేజే బేగారు లండనునుండి పారిసునకు జేరిరి.

బాన్సెండుగారు ఫాయిం కేరుగారిని దర్శించుట

లండను ఆగస్టు 22:— “ఎకోడిపారిసు” పత్రిక ఇట్లు వెలుపుచుండెను: మేజర్ జెనరలు బాన్సెండుగారు పారిసునకు జేరిరి. ఫాయిం కేరుగారు వారికి స్వాగత మొసగిరి. కేమ లిస్టులలములు బలరత్తరములగున, బాతీయోత్సాహముతోడను నుండెననియు గ్రీకువైస్య మంత దృఢముగ లేదనియు బాన్సెండుగారు తెలిపిరి.

అసియా మైనరు విచారణసంఘము

విరమింపబడునూచనలు

లండను ఆగస్టు 22:— అసియా మైనరునందు తురక్కులను గ్రీకులను నొకరినొకరి దౌర్జన్యములను విచారించుటకు నిమింపబడు సంఘము నందు రాజకీయ ప్రతినిధులు గాక “రెడ్” క్రాసు సభ్యులు అందరలె నని పరానువారే నూచించినను, అసంఘమున కగుక్యములలో మూడవంతును భరింపవలెనని బ్రిటిషువారు పరానువారిని గొరగా దామాభారమును వహించి బలమనియు పార్లమెంటు లేనప్పుడేమియు జేయుటలమనియు పరానువారు ప్రభుత్వ తర మిచ్చిరి. అందుచే విచారణ ప్రయత్నములు వదలివేయుటకు నని తోచుచున్నది.

నష్టపరిహారసమస్య

పాయిం కేరుగారి ప్రసంగము

పరాను ప్రజలు బలపరుచుట

లండను ఆగస్టు 22:— “టైమ్స్” పత్రికకు పారిసు విశేషము డిటుల వెలుపుచుండెను. పాయిం కేరుగారు బాల్ విడకునందు గావించిన ప్రసంగమును వార్తా పత్రికలన్నియు బలపరుచుచుండెను. ప్రజలన్ని ప్రదేశములందును సభల జరిపి దానిని బలపరచిరి. చాదాపు దేశముతయు పాయిం కేరుగారిని బలపరుచుచున్నది. బ్రిటిషుపరాను రాజకీయములను చాటి జర్మనీని చెరచుటకు కీ యుపన్యాస ముద్దేశింప బడెను. ప్రాంసు నిర్బంధవర్తల నకలంబింపదను నమ్మకముతో జర్మనీ హాయిగ నుండెనియు జర్మనీకి యేమియు రాదనియు దుంచి పరానువారి టిట్టివర్తల గడంగిరి. జర్మనుల కంపబడి ఆర్థిక సంఘమున దీ యుపన్యాసము కొన్ని ఫలితముల గలిగింపవచ్చును. వారి కార్యమునకు భంగకరమగు ప్రసంగముల గావించినందుల నట్టి చాల తీవ్రఫలితములకు కారణ మగును.

జర్మనుగనుల పట్టుకొనుట

బర్లిన్, ఆగస్టు 22:— జర్మను ఆర్థికమంత్రియగు డాక్టరు హెర్మిన్ గూగ, రైసు రుహారు ప్రాంతములందలి గనులను అడవులను పరానులు వశపరుచుకొనుటకు పిలువదని 50. బాన్ బాడ్సర్, మాక్సు గార్లతో నుడివిరిని ఒకవార్తాపత్రిక ప్రకటించుచుండెను.

మార్కు-ధరపడిపోవుట

లండను, ఆగస్టు 22:— మార్కుధర ఈదినమున చాల పడిపోయెను. ఈదినమున సరకునకు 5950 మార్కుల నిచ్చుచుండిరి. గతదినమున మార్కుకోలు కొనుచుండుటకు జూచి పలువురు తమ మార్కుల నమ్మ నెత్తించుటచే నట్లు తగ్గిపోయెను.

చివరనుగా రింగ్లండునకు వచ్చుట

పారిసు, ఆగస్టు 22:— చివరనుగారు కొంతమంది అనుచులతో లండనునకు జనుచు జర్మను వైర్తియను సరిహద్దులను జేరెనని బ్రుసెల్సు వార్త వెలుపుచుండెను.

భారత ప్రతిపన్నులు

ఆంగ్ల వర్తకసంఘ ప్రయత్నములు

లండను, ఆగస్టు 22:— బ్లావూలునందు జరిగిన నేతపరిశ్రమల సంయుక్త సంఘ సాంకర్మిక సమావేశమునందు, లంక మైకు వత్తుములపై పన్నును తగ్గించుటను గూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతీయ సభవారికి స్నేహభావముతో సిఫారసు చేయవలెనని తీర్మానింపబడెను.

అమెరికా బాగ్గునమ్మె

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 22:— ఇట్లీనీసు జిల్లాయందు బాగ్గునుల పనివారి నమ్మె 1922 సం॥ వేశముల పద్ధతి ననుసరించి పరిష్కరింపబడెనని చికాగో వార్త వెలుపుచుండెను. ఇండియానాయందుగూడ సంతృప్తికరముగ సమాధానము కుదిరెను. ఇతర జిల్లాలందు దిక్కును రాయబారములు జరుగుచుండెను.

వైరికవిమానములు

వైరికులను మోసికొనిపోవుటకుగాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారిచే నిర్మింపబడుచున్న విమానములను మొదట మెసాచూసెట్ మియాయందు పరిక్షించెను. వీనియందు ఆయుధసన్నాహములతో 25 గురు వైరికుల ప్రయాణ మొనర్చుచున్నను. ఉష్ణ ప్రదేశముల కొంకిని నిర్మింపబడెను.

చింద్యారానాక

“వనోర్జిలా” అనునాకతో డీకొని అనాకను ముంచి వేసిన “చింద్యారా” నాకలందు నేలటన్నుల వస్తువులలో హంబర్లకు జనెను.

అమెరికాలోని భారతీయులు.

గాంధీనిర్బంధదినము.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ మిత్రులు బోస్టనునందలి నెప్రుమెక్లర్ల 51 మిట్టికువీల్లో మిస్ ఛాలోటు వాలీనెలుగారి గృహమున గత జులై 17 వ తేదినాడు సమావేశమైరి.

భారత స్వాతంత్ర్యమిత్రుల సంఘమువారు భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి అమెరికాదేశమునకు ఎరింగించుటయందు చాల శ్రద్ధహించి పనిచేయుచున్నారు. ఈసభయు అసంఘము డక్షముననే జరిగెను.

మిస్ వాలీనెలు అనాదిమటుంబునకు సంబంధించిన యామె. అమెరికామార్గిక కార్యములందు శ్రద్ధపుచ్చుకొనుటయందు ప్రసిద్ధి గాంచినది. అన్ని పక్షములవారును ఆమెయింటికి చేరి ఎట్టిభేదభావములు లేకుండ కలసిమెలసి తిరిగిరి.

భారత స్వాతంత్ర్య మిత్రుల సంఘకార్య నిర్వాహకుడగు వైల్సెండ్ వాధభాగను సహాయ నిరాకరణోద్యమమును గూర్చి యుపన్యాసించి అందరినాను సూతిని అపేక్షించెను. అందరి సారాంశ మిదియ.

“గాంధీయుద్యమమునకు సరియైన సానుభూతి యుండేదని అహింసా సాధనములను చేపట్టేయే భారతమును స్వాతంత్ర్యమును పొందగలదు. కాని యాసాసాభూతి తగినంతకేరన్న యాయుద్యమ మోడిపోవును. అప్పుడు భారతము పాశ్చాత్య ప్రపంచపు సాధనములనే యవలంబించి తనప్రజలకు వైరికవిధానమున శత్రుణును నొసంగును. వైరికవిధానము రాజ్యముచేయునో లేక గాఢాయధర్మము రాజ్యముచేయునో, భారతదేశము అనుభవితార్థ ప్రదర్శించుచున్నది. ఉద్యమమునకు సానుభూతి కలుగుకొలది, యాసమగ్య పరిస్థానముగను. హింసా.

గంజాం

18-8-22 తారీఖున రాత్రి 9 ఘంటలకు రైల్వేస్టేషన్

మేట్టరుగారి బంగాళాదగ్గిరనుండి వారిబంట్లోను వైసుకు వెళ్లుతూవుండగా, ఆ సమీపమున వున్న సిల్ల కొలెములలో మొగళకుపును పాతగుడ్డలుచుట్టి అసిల్వెల్లో పారవేసినారు. అంతట ఆ బంట్లోను ఆ పిల్లవాడు యేడుపు విని ఆ పిల్లవాడిని తీసికువచ్చి వైసుక్ మేట్టరుగారికి యిచ్చివాడు. వారు ఆ పిల్లవాడిని చూచి అత్యశ్చర్యమును, పొంది ఆశ్చర్యముతోగిన ఉపచారములు జరిపి ఒకకోజా ఆ పిల్లవాడిని గంకూణచేసినారు. వారు అందరు అవినవకు తెలియచేసినారు. అంతట గంజాం డిస్ట్రిక్టు క్లర్కు గారు బరంపురం వంప మని తంత్రి యయ్యగా అక్కడకు వంపి వారు. అని ఒకరు వాయుచున్నారు.

సింహు అల్లయన్యాయము

ప్రధాన కార్యాలయమును కలకత్తాకు మార్చుట

సింహు అగ్రస్తు 22-సింహు అల్లయన్యాయము వాల్మీకి సాధారణసభ సేటిసాయంకాలము బ్యాంకు కార్యాలయమున జరిగెను. పని సాగించుటకు పిలువబడ పెరిగిపోవుచున్నది. బ్యాంకు ఏర్పాటులు దిక్కుమారులు నడుచుచున్నవి. 1920 సంవత్సరాంతమున లండనులో జరిగిన సంగతిగూర్చి భయపడ నవసరములేదు. పూర్వము మీవిజంటలు లోపాలలోపములను మీదై కష్టములు నడిచి. పూర్వపు ఏజంటుల పనులకు మీరు బాధ్యతవహించినందులకు నిజమను తగ్గించెదమని నమ్ముచున్నాడను. బ్యాంకు ప్రధాన కార్యదర్శియనున తక్షణము కలకత్తాకు మార్చినగాని పని యెట్టివచ్చి గాంచదు. బ్యాంకు వ్యవహారముల పరిష్కారములని నిమిత్తము భయపడ వలెనని మై నది. బ్యాంకు పనులకు పనికిరాని భవనముల నమిల్ల కర్తము లో ఆనామమును పెట్టకలెను. కొన్ని బ్యాంకులు లాభముగలేవు. లాభము లుండుటకు పిలువేదు.

లండన్ అభివృద్ధిలు విస్తారమైపోయినవి. కార్యాలయములయందు తగ్గిచేసిరి. లండన్ పని గ్రహించుటకు భాగ్యవంతులను ఆకాశ లాభమును గైకొనుకొని కర్తయున్నది. దీనిదెందు పోయిన జనరలలో వాటా 1 కి 7 రూప్యములు ఇవ్వబడెను. పెట్టుబడివారుకు స్వల్పముగ దీనిదెందును తీయుటకు సంకల్పపూరిత యుండవలెను. తక్కినలాభవంతులను బ్యాంకులోనే యుండవలెను. బ్యాంకుసామగ్రిని విక్రయించుటకు వాటాల విలువగూడ పోవును.

మత్తకము ఎగుమతి దిగుమతులు మొదటి 14 మాసములకు బాగుగనే యున్నది. జనలకు కావలసినంత పదార్థములు జారితెను. దిగుమతులు కొంచెము మందముగనే యున్నవి.

కొంతకాలమునకు అదనపు ఎగుమతి తగ్గుటకు పిలువేదు. కట్టమన్నములు విస్తారముగ నుండుటచే దిగుమతులు సన్నగిల్లినవి. జనుపకార్యక్రమములు యెట్టివచ్చినవో పనిచేయుచున్నవి. పర్యవేక్షణములో చేరిన విదేశీయకర్తములలో అన్నిదేశములకంటెను ఇండియాదేశమే బాగున్నది. పోయినవారకపు గోలగా బ్రిటిషుమాలధనము ఇండియానుండి విదేశములకు పోయెను.

దీనిలో మరలకొంచెము పెట్టుబడి రూపమున తిరిగివచ్చినది ప్రభుత్వములములకొందగూడ కొంతసామగ్రిని చేరినది. ఇండియా ప్రధాన సెక్టార్లలో ప్రత్యేకముగా అనుకూలముగ నున్నది. ముఖ్యముగ కొత్తబుణములు లాభకరముగ నున్నవి. 46 కోట్ల మొత్తముతో పోయినవారములో ముగిసిన నూటికి 6 రూపాయల యలబడిబుణము చాల జయకరముగ నున్నది. యుద్ధానంతరమున భారతదేశము మరల కాలంచేయుటగూడ దీని కొనుటకు సమర్థురాలైనది. దీనికికారణము బొంబాయి కలకత్తా పరిశ్రమలు లాభకరముగ నుండుటచే గారణము. ఇండియాలో బలాధ్యయను బ్రిటిషుప్రభుత్వమున ప్రజలకున్న విశ్వాసమును దేలుచున్నది.

కొత్తబుణము ఫలప్రదమగుటకు వర్తకముమందముగ నుండుటయే కారణము. యూరప్యమున దేశములో మారకము స్థిరముగ నుండుటకు ప్రయత్నములు జరిగినను లాభములేకున్నది ఈసమస్యలన్నియు పూర్తియైన గాని హిందూదేశములో వర్తకము మరల ఉద్ధృతముగ నుండుటకు పిలువండదు. ఈ సంవత్సరములోపుగ సామగ్రికు విలువ పోవును. ప్రభుత్వమువారు ఇక్కడనుండి లండనులోను బుణము చేయక తప్పదు. 5, 10 ఏండ్లలో నూటికి 6 రూపాయలు వడ్డీ ఇచ్చి బుణముచేయుటకంటె పెండ్లపద్ధతిగ విక్రయించుటగాని సార్వభౌమత్వపై జరిపింబుల పద్ధతిగాని అవలంబించుట లాభకరము. వ్యయమును తగ్గించుట ముఖ్యమగునను. చాలవరకు అటు చేసిన మొత్తము నాశమైనది. ప్రతిసంవత్సరము అధికపుత్రము భయమగు చున్నయది ప్రభుత్వము నాకి పన్నును గట్టువారికి కష్టముగనున్నది. పన్ను కట్టువాడు సామగ్రిను ఈయవలెను ప్రభుత్వమువారు గోచరున్నార. అప్పుడును పోవుచేయుటకు పక్షముగ వున్నవి విధింపవచ్చును - ఇండ్రెక్టు ట్యాక్సు - పారిశ్రామికసంఘము వారికి సహాయమున్నది కిదేసమము. అట్లొనర్చిన ప్రయత్నము ప్రభుత్వపు పన్నులు మీరు భరించుటకు అవకాశము గల్గును. భయపడరాదు మించి పోయినది. పొదుపును చేయుటకు దేశము తయ్యము పూనుకొన్న గాని పిలువేదు. శాసనసభలయందు భారతదేశమును పోయిన సంకల్పతరాలనిగ చేయుటగాదు. గ్రామములయందు, తాలూకాలయందును విద్యాధికులు పాటుపడవలెను. అపుడేదేశము తనివి తెందును. ఈభయము తగ్గించుటకేర్పరచబడిన సంఘమువారు 4 ఏండ్లనుండి లోటుగ నున్న సామగ్రి పూరించవలెను. అది భారతీయులకు గుణిబులాగ ఉండవలసినదే. ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీక్షింపవలెను ఈ పూర్ణము ఎల్లకాలము ఉండవలసినదే అని అభ్యుదయ చెప్పి సింహునుండి కలకత్తాకు ప్రధాన కార్యాలయమును మార్చుటకు నిశ్చయించిరి.

దేశీయమహాసభ

ప్రాత కాంగ్రెసు యోధులకొక విజ్ఞాపన యనుపేరున త్రియంత వరహగిరి వెంకట జ్యోగయ్యపంతులు గారు బ్రహ్మపురమునుండి ఇటీవల నొక కరపత్రమును తమ మిత్రవాద ఆతివాద మిత్రులకు పంపిరి. అదినుండియు మూడువత్సరముల క్రితము వరకు దేశీయమహాసభ యెడల నత్యంత భక్తిగలిగి, సభ ఏ మారుమూల వట్టణములలో జరిగినను వ్యయప్రయాసముల కొద్ది జనుచు, కాంగ్రెసుకు పోవు యాత్రికులకు శాయశక్తుల సత్కరించుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యోగులను ప్రవారకులకును తోడ్పడుచు ఇట్లు చలువంతుల తమ ప్రేమాభివ్యక్తియను కాంగ్రెసుపట్ల జూపుచుండెరి. ఇందులకు వీరి ప్రస్తుత విషయ పరిస్థితులలో ప్రచురింప బడిన విజ్ఞాపన మిగుల విలువయైనది. తమిళులు కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయిన ఒక మూలకూర్చొని యున్న ప్రాత కాంగ్రెసు మొత్తము, ఈవిజ్ఞాపన నూచల పాటింది తిరిగి కాంగ్రెసులోనికి వచ్చెదరు గాక!

‘మిత్రవాదులము’ ‘లిబరల్’ పక్షమువారమును చెప్పకొను వీరకుల కొంచెము సాహసమును, మరికొంచెము దేశసేవాన రక్తియున్న యెడల, తామెంత స్వల్పసంఖ్యకులైనను కాంగ్రెసుకు వచ్చి పాల్గొని యుండును. ఈరెండు గుణములకు వీరికి తక్కువగ నున్నందుననే ‘మాకు కాంగ్రెసులో స్థలము లేదు’ ‘మమ్ములను గౌరవించని స్థలమునకు మేమేల పోవలెను. ఆచోట్ల నేల హోటానయే ఉండవలెను’ అని పలుకుచు, పూర్వముకన్న వేయి మడుగుల ధికముగ త్యాగమొనర్చి దేశసేవ చేయవలయు దిగుములలో, మునుపటి పాటియు దేశసేవ చేయక, తమ స్వలాభమునకే కాలమునంతను వినియోగించుకొనుచున్నార. ఇట్టి పూర్వపు కాంగ్రెసు యోధులలో నిపుడు మనలో పనిచేయుటకు కలయు భక్తి, యత్నానూ త్యాగములు గల వారిని వేళ్లపై తెక్కింపవలెను. వీరిలో నగ్రగణ్యులగు పండిత మాళవీయ గారు మాత్రము ఏకీకరించి దేశీయ మహాసభను విడనాడక సేవచేయుచున్నార. కాంగ్రెసు సభలలో గాని కమిటీ సమావేశములలోగాని ఆయన కేమి యగౌరవము జరుగుచున్నది? ఎంత యభిప్రాయ భేదములున్నను, ఆయన వాక్కుల ప్రకారము నడచుకొన్నను, నడచుకొనక పోయినప్పటికిని, వారి సహృదయలను కడత్రదా భక్తులతో నాకర్ణించి వారిని గౌరవించు చున్నాడు. యోచించిచూడ నొక్కటి వీరి కొరకే కాంగ్రెసు క్రితము ఇండియానుండి మార్పుల చేయకుండ నయ్యెను తోచుచున్నది. నవయువకులు, ఉత్సాహ పూరితులు, ‘బ్రిటిషు సంబంధము లేక’ యనుపదములు చేస్తవలయునని యాంశోశ మొనర్చుచును, ఆత్రుత మిత్రవాదులు చేరుటకు తావుండదని శ్రీ గాంధీ గారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. మాళవీయ గారైనను కాంగ్రెసులో లేనియెడల వాదములో నంత గ - యర్థము లేక పోయి యుండును. క్రితము ఇంత ఇలా ప్తి క్రితముగ నుండుటకులకు మనకు సహేతుకము అదర్శము అదర్శితి నున్నతముగ నుండక పోవుచే గాని ఇందులకు ఏమియు ప్రయోజనము గానరాదు. ‘ఎందరు ప్రాత కాంగ్రెసు వారలు వచ్చిచేరి నారు’ అని మీరు పరిహాసము చేయుచున్నార. మొన్న నాజ్ఞోల్లంఘన సభవారి యెడల నొసంగబడిన సాత్త్వములో క్రితము ఈరీతి సంకుచితము చేయుచుని కొందరు సాత్త్వవిచ్చియున్నార. ఇన్నియు గమనించి అత్యపరిక్షిగావించుకొని, త్రియంత జ్యోగయ్య పంతులు గారి హితోపదేశమును గైకొని ప్రాత కాంగ్రెసు వారినిపుడైనను దేశీయ మహాసభలయందులోనికి పునరాగమము గావించురుగాక. ఇప్పుడైన నిట్లు రానిచో వారికింక ను దేశము నెడ నిజమగు భక్తిలేదనియు, చుట్టలతో మాత్రమే దేశభక్తిని చూపగలిగినవారై యున్నారని వారిందరు దేశభక్తులమని చెప్పకొని పరిష్కారము మానున్నముకా వేగమే ఏదోయొక వంక పెట్టుకొని చల్లగ లాగినానని తేలిపోక మాను.

శ్రీ జ్యోగయ్యపంతులుగారి విజ్ఞాపనలో సంస్కృతభాగమున వ్రాయబడిన నూచలతో మాత్రము సేనే కీర్తివింశతిలకున్నాను. వీరు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కొరచున్నారు. అది అంత యుచితముగ దోపదు. మనము (ప్రాప్తార్వనతో రిపరెంటేషన్) ఆను రూపప్రాతినిధ్యము కనుక కొరవచ్చును. ఎంతైన నిట్టి తిన్న మార్గము బుజువైనది. అది సరిగా మనసంఖ్యపై నాధారపడియుండును. (అందులకు కొంత కార్యదీక్ష, సహాయము త్యాగములవశ్యకములు. తమ పార్టీని పునరుద్ధరించ వలెను. ఒకదేశ మనపార్టీ సంఖ్య మిగుల తక్కువైనచో మనలో నంతటి సేవలన్నచో, కాంగ్రెసు అధికారులు నియమించవచ్చును అంతయుగాని ప్రత్యేక ప్రసాదమును కొరకు జన్మ సూత్రములకు భిన్నమని నా యభిప్రాయము.

మరియొక మాటతో నీలేఖను ముగించుచున్నాను. 190 సం॥లో ఆతివాదుల స్థితిగ నేటి ప్రాత కాంగ్రెసువారల స్థితితో గరిష్ఠోద్ధగమని శ్రీపంతులుగారు వ్రాసిరి ఇది కొంత కఠిన మాత్రమే సబబుగనున్నదిగాని ఈప్రాతి ఆతివాదులక కఠిన న్యాయకరముగ నుండలేదు. ఇప్పుడు ప్రాత కాంగ్రెసు వారు కాంగ్రెసులో తిరిగి చేరుటకు ప్రధానాటంకములు వారి పరిశీలనమున ఆటి వాత్సల్యత లేమియునే కనబడుచున్నది. కాని 1908 లో ఆతివాదులు కాంగ్రెసులో చేరుటకు క్రితము అడుగు నుండెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నన్నంతదనుక దేశభివృద్ధి గతిపాలే తెందుని మనస్సా నమ్ముచున్నవారు, వానిలోనే కాత్వతముగనుండి సత్య స్వరాజ్యమును సంపాదించువని వారెట్లు క్రితము సంతకముచేసి కాంగ్రెసులోనికి వచ్చియుండురు. ఇట్లు వారిమనస్సాక్షిని జోగిల్లికొనిననేగాని వారు కాంగ్రెసులో జేరజాలరైరి. ఈ 1 వ ఆదిర్పికిలవల్ల అనినములలో కాంగ్రెసు బహు ఇరుకుగ నుండెడిది. ఇప్పుడే అది దేశీయ మహాసభయని సార్థకముగ పిలువబడుట కర్హమయియున్నది. అప్పటికిని ఆతివాదులు క్రొత్తాధ్యక్షులతో కత్తిని సమకూర్చుకొని కాంగ్రెసునై యభిమానమును విడనాడక సాధ్యమైనంత త్వరలో పునఃసంవేషము గావించిరి. ఇట్లే ఇప్పుడును మించిపోయిన దేశీయము లేదు. మనస్సుమాత్రమున్నచో, ఈ ప్రాత కాంగ్రెసువారలు, వైచారి కంటె చులభతరముగను, ఏ మూల నూత్రభంగమును గావించ నవసరములేయే దేశీయ మహాసభలోనికి విచ్చేసి దేశసేవ యొనర్చులరు. వీరకుల దేశము గౌరవ ప్రేమలతో స్వాతంత్ర్య మొసంగగలరు. క్రమేణా వీరిలే మమ్ములకు మరొక పర్యాయము కాంగ్రెసును నడుపవచ్చును.

దిగుమర్తి వెంకట రామస్వామి

కట్నములు

- కో. వేం. సుబ్బారావుగారు, ఎల్. ఎం. పి.
అ॥ వెంకట మనెనుపేర + గైకొంట మానిరి!
“పాదపూజ” కనిరి! + పడతి కనిరి!
బ్యాంకులోన వేసి + బయటివా రెండుక
తీసికొనిరి! వేలు + దోచుకొనిరి! (1)
తే. గి. కన్యపుట్టిల్లు నట్టెంక + గల్పి, పాడు
సాస్తముం దినువాడు సో + భయంకర గనునె?
పురుష నామాంకుడగునె? ఇ + ధర్మని నెందు
ఉత్తములలోన చాతల + యెత్తి మనునె? (2)
కం. తనయిష్టము గాదది; తన
జననినియిష్టం బటంచు + చతురతతోడక
విడచిల్లి, కట్నములక గొని
మనచుండిరి పిన్నవారు + మనలో నకటా! (3)
గి. తండ్రులం దేర ప్రశ్నింప - ధైర్యముగను
వార లతియల్గునం బల్కు + తీరు వినుడు!
నోములట! నోచివారట! + నోముపంట
బిడ్డడట! బిడ్డనిక(వీరిక + తెంచెరంట!
నెంచి విద్యకై నేల వె + చ్చించెరంట!
భయ రాబట్టుటకుంగాను + కట్నముంట
వింటిరె యిట్టియన్యాయ + వృత్తి యెందు? (4)
గి. కొమరునకు విద్యకై తెప్పించుకొనుటకన్న
తల్లిదండ్రుల కాకున్నె? + తలచి చూడ
పిల్లి యానిన తెలుగున + పిల్లలకని
వింతపశువుగా నుంచు - వెట్టి కెందు
తండ్రినామంబు కాల్చిన + ధరణియంచు! (5)
అ. వె. మొదల నాడుబిడ్డ + పుట్టిక దనయింట
లక్ష్మి చొచ్చినంత + లాభ మనియె
బిడ్డ పెద్దవెరిగి + పెండ్లియాయనబడ్డ
దుడ్డులేమి చాల + దుఃఖపడియె? (6)
కం. తల తాకట్టునక బెట్టియె
ఇలు నమ్మియె, భూమి విక్ర + యించియె, మణియె
ట్లు లాభవ్యము చేంచి, తి
ద్దలకకై తెండ్లిండుచేయు + టలో గనలేదే? (7)
తే. గి. వేనవే లర్పణము చేసి + విభులక గొన్న
సాధ్యమణులార యొకమాట + స్వాంతమంచు
మీకు భర్తలు వాసులో + మీరె వారి
వాసుకాం ద్రోదుకో మడిక + దలపరమ్మ! (8)

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరం

(స్వతంత్ర విలేజ్ నియంత్రి)

మొట్టమొదట

ఆగస్టు 22-23 వారము క్రిందట యాయూరి పెట్టెలు తెలుసుండి ముగ్గురు శ్రీమతిలు అర్ధరాత్రివేళ కప్పించుకొని పారిపోయిరి. చారిజాత శిమియు నిప్పటికిని తెలియలేదని యు తెలియుచున్నది. ఈ పెట్టెలకు మూలములు తీసికొని వచ్చినట్లునుండి కొందరు మాస్టర్లు చనిపోయియు ఒకడు చనిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్నాడనియు ప్రబల కథలు కలవు. ప్రయతన కాళివారు ఈవిషయమునుగూర్చి తమ మొదల తెచ్చినరా?

అసంతకావనము

ఒకప్పుడు వేళియచూసిన కళ్ళకులైన అనందమోహన బోసుగారి వాడీ కొత్తను ఈ నెల 20 వ తేదీన విలేజ్ నియంత్రి పూర్వము చిలకపర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుపబడినది. నూతన ఒకవంతుమంది యుభయముగ నిర్వాహకులు సభ సలంకరించిరి. మునిసిపల్ పాతకాలాపాధ్యక్షులగు డి. రామమూర్తిగారు కాళివారిని "ధర్మ పాతక" సంపాదకులగు కే. నానుమంతరావుగారు కామి శేషునిరావుగారు బోసుగారి జీవితమును వేళివేతు గూర్చి యుచుంటిని. అప్పుడు బోసుగారు ఘనతలో రాబా రాం మోహనమాయిగారి తరువాత నీ వక్రమము అయినను జనక మహారాజుతో పోల్చరచ్యునయిన తెలిసిరి.

రాజగజనరేంద్రుడు

ఈ గ్రామములో పెట్టెలను 8 వ తేదీన చూపుకొని ప్రకృతియగు రాజరాజ నరేంద్రుని తొమ్మిదవ శతాబ్దివేళను ఇక్కడ ఆంధ్ర చారిత్రము యుగ విషయములలో వర్ణనముగ పరిచేయవచ్చు ఆంధ్రచారిత్రకపరిశోధకమండలిచే జనన బడుతు నీ రామలింగారెడ్డి యమ్. యల్. సి గారు అధ్యక్షుని కహింతురు. ఈమండలివారు ఆంధ్రదేశములోను ఇతర ప్రదేశములలోనున్న భాషాభిమానుల సభకు విచ్చేయవని ప్రార్థించుచున్నారు.

ముద్రజాలము

రాజీకు గ్రంథములు కరపత్రములు ముద్రించెడి ముద్రజాలముగారి కార్యము జల్మామేజిస్ట్రేటుగారి తెదరింపులకు జడిసి క్షమాపణల నివ్వయ్యెను. ప్రస్తుతము అట్టిగ్రంథముల ప్రకటించుటకు ఆకాశము తేరున్నది. ఆంధ్రదేశమున క తమ ముఖ్యపట్టణముగు రాజమహేంద్రవరముననే యిట్టి లోపమునుట క శంకదాయకమని గుర్తించి మా ప్రయత్నములు కొందరు సహకారపథితై నోక ముద్రజాలములు స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్లెంతయు 1 వ తేదీనుండి వాటాలు కొరకు గోదానీ మండల మంతటను కొందరు యువకులు సంచారము చేయుచును. మండలవాసు లీ ప్రయత్నముయొడ తమ సానుభూతి మాపును భాగములను తీసికొని ముద్రజాలమును నెల కొట్టుటకు చేయూరి నొనరెడకు గాటి!

సోమరాజు రామానుజరావుగారు

సోమరాజు రామానుజరావుగారు స్నేహితులకును బంధువులకును తెలియకుండా యెచ్చటికో కల్పింపియిరి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వ్రాయబడినది. అయినను నేను బాగుగా యెఱుగుచును. అయిన యిప్పుడు గ్రంథములో తెలుగుపత్రికకు సంపాదకులుగ నున్నారు. ఆ పత్రిక మొన్ననే వెలువడినది. మొదటి సంచిక నామొదట వచ్చినది. అందాయన సంపాదకుడని స్పష్టముగా వ్రాయబడినది. అయిన చిరునామా నిట పొందుపరచుచున్నాను. 'సోమరాజు రామానుజరావుగారు, సంపాదకుడు' తెలుగుపత్రిక గ్రంథము' అని వ్రాయవలెను.

సంద్యాల

యస్. పి. బి. బోధా పాఠశాల ప్రెసిడెంట్ గారు ఎ. యస్. ఆర్. బద్దగారి కిది జన్మదినోత్సవము హైక్ ఎలి పాఠశాల పాఠశాల భవనములో 17 వ తేదీ రాత్రి 8 1/2 గంటలకు జరుపబడినది. సమయ మహోత్సవమునకు నిప్పులు, వెళ్లులు, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, పాఠశాల మొదలగు వారు విచ్చేసిరి. 8 గంటలకు వీరి ఆంధ్రవై గూర్చుండెట్టి బోధనాచరి. వారి యొక్క శ్రీ ప్రవృత్తులను గురించి వెళ్లు మంది ఆశ్చర్యపించిరి. జన్మదినోత్సవముగా ఒక బంగారు కుంకుమ (క్రాస్) ఒకటి బహుమతిగా నిచ్చిరి. (ఒక విలేజ్ నియంత్రి)

విలేజ్ నియంత్రి

(ఒక విలేజ్ నియంత్రి)

పురాతన దేవాలయం భూమిలో దొరుకుట

ఇదికంటే ఎడదవోయి యేమారు ఎట్టియెటకు సంబంధించిన రిపీటు అట్టిను మేడ మట్టు విశాలమయిన స్థలము శ్రీ మోక్షేంద్రుల కొనిక. ఇది ఏలూరుకోటకు పడమరకున్నది. అనగా పూర్వము ఈకోటకుడ ఈమేడ, స్థలముగలనీ ఒక అమ్మెలు అవలకు వ్యాపించియున్నది. ఈస్థలములో మేడ కట్టుటకు శ్రీ మోక్షే నరసింహారావు జమీందారుగారు పుకారుల శ్రద్ధించుచుండగా దేవాలయము కాలివారావకేము 1886 సంవత్సరము వాటివనియు మైశ్రేయుల గోత్రీయదైన కామిరెడ్డి కట్టించెననియు స్థంభములపైని కానవచ్చుచున్నది. అనగా దాదాపు 100 సంవత్సరముల వాటివని తెలియుచున్నది. కానవచ్చుచున్నది చూచిన బమ్మెర పోతన కవిశేఖరుని కాలపువాటి లిపియని ఆచారతలన తెలియుచున్నది. ఇప్పుటి లిపికిని ఆ లిపికిని కొంచెము తేడాకలదు. వరియు ఆంధ్రసాహిత్య పరిమర్శవారు గాని లేక మరి ఎవరయినవచ్చు ఈకానవచ్చు మూల ఆంధ్ర వాచాభివృద్ధి మున చరిత్రకును నిలుగారయవచ్చును. ఈ దేవాలయము ప్రభువును దెంచుటలో కట్టబడినయు 'రెడ్డిరాజులు' వేసినదే, దెంచుటలో మొదలగుచున్న అత్యంత శ్రద్ధనుతో కాపుము చేయుచున్న ప్రభు పరిశేల ప్రభువుతో ఈ మహా దేవాలయమును దెంచుటలో కట్టి చిరియ పిమ్మట చూచుకొని మరెవరలో ఇది కావచ్చు చేయబడి శ్రద్ధ భుజులు కాపు ఏలూరునకు నశించున తెచ్చి ఏలూరులో భూస్వామియనై అందునై కొంటుట్టినది చెప్పుచున్నాడు.

రేలుపేయరు సంఘము

ఈసంఘము స్థాపించబడి దాదాపు రెండు సంవత్సరములు కాకయున్నది. కాని ప్రభువునకు నూతన స్థానకట్టముల ననుసరించి జరిగవలసిన మొదటి ఎన్నికలలోగాని లేక ఈనెలలో జరిగిన ఎన్నికలలోగాని రేలుపేయరు సంఘము తరఫున నియోజకవర్గమున అభ్యర్థియై ఒక్కరయినను ఎన్నుకొనబడకపోయిరి. అసహాయవాదులుగాని ఇతరులే జయముగాంచిరి. గొప్పపట్టణములు దాదాపు 50 వల జనసంఖ్యగల ఏలూరులో రేలుపేయరు సంఘమున ఒక్క వెయ్యిమంది సభ్యులయినను వేరకపోవుటయు నూరుమందినై సభ్యులుమాత్రము చేరటయు చాలా విచారకరము. స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘమువారును, రేలుపేయరు సంఘమును కలిసి ఎక్కడు పట్టునలతో గ్రామము లో పంతులు బడి సంపాదించి అసహాయవాదులను పురపాలక సంఘమునకు బంపి ఏలూరు పౌరసమును నిలబెట్టకపోవుట కొర నీయును. భాగి అయినప్పుడు స్థానములు జిప్సిను పాపి వారే ఆక్రమించిరి. కాంగ్రెసునకు కుడిపువనగు రేలుపేయరు సంఘము కేటము నిద్రపోవుచుండుటవలన ఏలూరునకు ఈఆవృత్తి కలిగినది.

శ్రీ గాంధీ సహావిద్యాలయము

ఇందు దాదాపు 200 నంది విద్యార్థులు చేరినారు. సంస్కృతము, హిందీ, ఉరుదూభాషలు, విద్యార్థులకు నేర్పుచున్నారు. ప్రస్తుతము రాటుములపరీక్షకు బాలు కర్ణావారు చున్నారు. మగ్గులుగూడ స్థాపించినారు. ప్రస్తుతము ఇందు ఏను తరగతులుగలవు. సినిమాలు ఎం. ఏ. ఒకరు గుజరాతు దేశీయ డి. యే. ఒకరు సంస్కృతపండితులు. కిక్కి న వా ను సామాన్యులు. మొత్తము పన్నెడ రూపాయలముగలరు గాని దాను కుటుంబమువారికిని, విద్యాలయాధికారులకును ద్వంద్వ యాద్యము జరుగుచున్నది. దానువారు వీరినైన వీరు వ్యాపైన రిజిస్ట్రేషన్ తీసుకు ఇచ్చి కంఠము పూరించిరి. వారి వీరి ఆభిప్రాయములచూడ కొద్దుల ఎక్కువట్లు తోచుచున్నది. ఉభయంల పట్టునలను వదిలి మహాత్ముని యాద్యమమును సార్వకము చేయు గాక!

మునిపలు యన్నర విద్యాలయము

శ్రీ ఏనుదాను ఎం. ఏ. గారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నియమించ బడిరి. 50కి మంది విద్యార్థులు నైగలరు. బాలుర సంఖ్య నిరుటికన్న ఈసంవత్సరమెక్కువ పాఠశాలకు శ్రేష్ట కయటాంధకరశ్రీ లుకరపాక్షాదెన్ను విద్యార్థులకు నేర్పుచున్నారు. విద్యాలయము ఇప్పుడు స్వయంపా చేసుకొనగలదు. మనసు సంఘమువారికి విద్యాలయపు కట్టడములకు 85 నేలు ఇవ్వవలయును యూరిలో పడినేలు చందాలు పడినది. ఇంకను 15 నేలు ధారాగమగా విరాళములు రాగలవు. పుర పాలక సంఘము వారు ఇందువిషయములో కృషిపూర్వమున్నది. ఏలూరు యున్న ర విద్యాలయమును మిషను సంఘమువారు ఎత్తివెసెనుపును, మా చేతునుగాను ఒక్కరు పట్టునలతో కృషి చేసి ప్రభాభి ప్రాయమును పూర్తిగా తమచేతుచేసికొని విశాలమయిన భవనములు చుట్టు అవరణము విద్యాలయమునకు గావలసిన సామానులు పురపాలక సంఘమునకు అతిచౌకగా సంపాదించినందుకు కంద్యులు. ఇప్పుడు యన్న ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ యేనుదాను గారు ఆ గ్లభాసా పండితులు. కార్యనిర్వహణ

జూబులు

వచ్చిను కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము 81-8-22 తారీఖున మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వేసవాడలో వచ్చిను కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సభ జరుగుదుగాన జిల్లా సభ్యులందరిను ఆహ్వానము వేసవాడకు చూచుగాగలందులకు ప్రార్థించు.

సభయందు చర్చించుటకు నుండును

చిత్తూరులో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాకాధర మృత అభ్యుదయిన్ని సభ్యులనున్న ఎన్నుకొనుట.

ధన్వాది కామచంద్రరావు.

(వెసిదెంటు)

శ్రీ పాండితరగతి

కొంతమంది హిందీ భాషాభిమానులు చెప్పుటచే మేము జిప్సిను వెళ్లపిడి రంగి యిటిలోన్ను మా పిండివచ్చు కాంగ్రెసులయినను దొక హిందీరగతి చేపుసామంతకావలెనెలలకు వెళ్లులు వెళ్లుచున్నాము. హిందీ నయవగోరువారు ప్రతిసము అయినను మా వచ్చిసాధకము చేయవలెను. వారు మానుమునాకు నిమిష ప్రాప్తముగా ఉండువుకాక సభిలాషుల వారే అతిరగతిలో ప్రవేశపెట్టబడుదురు. ఈలోపల హిందీలో మాట్లాడుటకను ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వములు వ్రాయుటకును సార్వభ్యము గలవారినిగ చేయుటయు.

కమిషనర రామకర్మ విశారద్

నగరహిందీ ప్రచార కృష్ణాజిల్లా

అత్తగారు (గుంటూరుజిల్లా)

నేత పరిశ్రమలయమును స్థాపించుటకు ఆగస్టు 21 తేదీన యిచట ఒకసభ జరిగినది.

ఆ సభకు అగ్రాధిపతిగా ఆరిగెవూడి రామకామయ్య గారిని నియమించడమైనది

ఈకిందివారు అధ్యక్షులు గ్రామంలో నేతసంఘముగా ఏర్పడి, నేత పరిశ్రమలయం అను పేరున వడుతునాలు నేయ సంఘముగాను స్థాపించుటకు తీర్మానించుటమైనది.

మెంబరు: అంగలూరు బాగీ మహావీరమయ్య. 2 అలూరు వాగభూషణరావు. 3. గండాబట్లల నరసింహం. 4 అంజుగం వెంటపిస్వామి, 5. బిట్టాపాపయ్య, 6 అవ్వారకంహం.

యంకను అవుసరమవునపుడు యిద్దరు మొవర్లను చేర్చుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఒక్కొక్క మెంబరు కార్యక్రమమును జరుపుటకు ప్రస్తుతం నేను 1 కి రు 200 లు యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

యా సంఘముకు శ్రీకైరీ గా మి. రా. రా. శ్రీ అలూరు వాగభూషణరావుగారినిని వెసిదెంటుగా ఆరిగెవూడి రామకామయ్య గారినిని నియమించుట మైనది.

మ్యములు వెళ్లించుటకు గాను రు. 400 లు మించకుండా శ్రీకైరీ గారి స్థలములో పాకలు చేయించుటకును రు. 500 లు వడుతునాలు కొనుటకును తీర్మానించుటమైనది.

అవుసరమగు వగ్గుములువైరా పనిముట్లు కొనుటకును శ్రీకైరీగారికి అధికారం యివ్వడమైనది

అవుసరమగుపును సభ్యుల తీర్మానములు లోబడి శ్రీకైరీగారు రు. 25 లు లోపుగా ఖర్చుపెట్టవచ్చును.

సభమునకు కారలిన రివ్యుట్ల రేడులు వోచెట్ల వస్త్రేరాలును రచ్చుస్త్రాపు కొనుటకు ప్రసిదెంటుగారికి అధికారం యివ్వడమైనది.

విధులు: అవుసరమైనప్పుడు సభ్యులనువీరి కార్యదర్శి సభచేయించవలయును. తీర్మానించబడిన ఏ ఏ విషయమును సంఘమునకు వర్తి. ప్రతివిషయము సభలో మొవర్ల మొవర్ల ప్రకారం తీర్మానించబడును. సంఘమునకు సంబంధించిన ఉత్తములు వ్రాయుట జమాఖర్చు లెక్కలునుండుట శ్రీకైరీ గారు చెయ్యవలయును.

సంఘోదేశములు: 1 చేతినుగనాలు ఒట్టులు చేయించుట. 2. నేత గావడను యెల్ల విధముల సభివృద్ధిలోకి తెచ్చుట.

ఆ. రామకామయ్య, సభాధ్యక్షుడు.

మునందు అనుభవము. సమర్థులు. కాంత స్వభావులు. వీరియూ మాన్యమున విద్యాలయము దినదినాభివృద్ధిగాంచుచున్నది.

తాలూకా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు

ఇదివరకు దానువారి మేడైన వీరి కార్యకర్తములు గలవు. ఇప్పుడు సమయమేలలోని నూరే నుండకరాను కాన్సులవారి మేడకుమార్చినారు. ఇది ఎంతయు అనుభూముగా యెచ్చు. ఖద్దరతిలకు స్వరాజ్యనిధి విషయమున ఏలూరు సంఘము పర్యవేదావర జిల్లాకు మొదటిదిగా యెచ్చు గాని తాలూకాలో ప్రచారము కూర్చున్నప్రచారకులేతరు. స్వాధ్యాయగురై మహాశివరథతో అద్వితీయముగా చేతునకయి పాటుబడుచు ఏలూరు పాఠశాల మగ్గునలకు పాఠశాలయిన తాలూకాసంఘ కాన్సులయ్య శ్రీ మోహిలు రామకామయ్య వైశిపాటి వెంకట నారాయణ గారలు ఈ లోటును తీర్చిపాఠశాల.

శేషసాను ఆశ్రమ } సి. దొరసామయ్య
తిరుపతి 18-8-22 } దినాక పేజీ-5

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
శ్రీ గవ్వల మహారాజే సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు పాషాణములు

కడచిన యిరువదియైదు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో కలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములందును ఉపయోగించబడి అనేకులను క్షమించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శల్వభౌత్యులమును, ఉపయోగించదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే కాక, రాకుంధ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము డబ్బియును ప్రకారము వేచియునుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును నొకదు. ఈ మందులక విన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలు కూడ ఉపయోగించవచ్చును.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీలుగల ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము హైమాదిపానకము 6 అప్రన్నుల సీసా రు 1-4 లు } శల్వభౌత్యులము 1 అప్రన్ను సీసారు 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తంలివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు, ఆయుర్వేదా, శ్రమము41, ఆచార్యుగ వీధి, మదరాసు.

వెంటుక లే అందము.

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుస్సంతో ఊచి రాకముననే త్వరతమము. ఊచితమైన వెంటుకలు పొందెదరావును.

అంతకును రానియేదము.

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రెడ్యురు చేయుచుండి.

వెంటుకల కట్టి రోగ మున్నును, కరో మాంద్య మున్నును, యిది దివ్యానధము.

వెంటుకలు శిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుడీ మెల్లదనమును గల్గి పట్టువలె నుండి మెరయించుదును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లున్నది చూచునో కనిపెట్టుదు.

కామినియా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును.

నెల బుడ్డి 1-3 రు దూపించు. వి. పి. చార్లెస్ ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ శ్రేష్ఠ వెంటుకలదిన ప్రకారము

ఇక్రయించుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగల రంధ్రములను, నరకు లక్ష్యము

కావలయు నుండ వలెను, లేకున్న,

నామ యే వెంటుకలు:—

అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయిమీదు, బాంబాయి.

(125)

మీకు ఈ కాగిత ప్రకృతి, లేక అల్పత కావలసినప్పుడు “టెటో డిల్ బహారు” కు వ్రాయుదు.

ఇది రెడ్యురు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

1/2 కున్న బుడ్డి 1-3 ధర రు 2-0-0

1 కున్న " " 0-12-0

3 కున్న " " 0-9-0

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన కాగిత చుట్టుకొరకు వ్యాపించును.

మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపరీక్షలు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల గేల కొనలేదు?

1. బోకాయపూర కస్తూరిమాత్రము చే గుణములు కాకును గావచ్చుట వచ్చు రోగులకు అతిక్రమీకరముగ నున్నది.
2. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవర్తిద్యుళాల, 9-41 గాల్వెబజారుపేధి రంగూను, బర్మా.
బోకాయపూర కస్తూరిమాత్రము జనులకు గలదిగ నుండవలె రోగములను భూతిగా భాగవలయును.
330-300 మాత్రముగల సీసా 1-3 ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు కొవడము మొదలు దుర్బలము, మరల, తలకడిని, చులుబిడవము, అకలితేరుండుట, కాంఠసీసత్, గుల్మము, మూలరోగము, వృద్ధులనవము, శిశువులనవము మున్నగునాటిని పోగొట్టి అనితమైన భుక్తరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవజాతికి గొప్ప పరప్రసాదము. 20 దినముల కొవడముగల బుడ్డి 1 కి రు 1-0-0.

కొన్ని దునింపు:—మీ కాతాతానుల పోకార్యురమై వాగుజోడుట చే మద్రాసు, నెం 931 తంబుకట్టిపేదలో మా ప్రాంతిని తెలియజేయ. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహముతో రుచుము. వి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు ప్రాంతినుండి పంపబడెను.

(201-594) పాశ్చాత్య వెంటుకల వండితులు శ్రీకృతారామ వైద్యశాల మొనూరు.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగోగమునకు తోచుచు

కర్మము లేదు. ఏచికారీతో ను లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగోగమును నూడు. భూటలలో చూస్తును. స్త్రీల మనస్సు వ్యాధులకు మోడ ఇది రాజ్యమునకు. (1251) బుడ్డి 1 కి రు 2-0-0

కారిబాసవము. సవాయికి సీసా 1-0-0, సారస్వతానిష్ఠము బుద్ధి హెచ్చించును సీసా 1-0-0, ఆరవిందానవము పిల్లలకు దివ్యాత్మతము సీసా 1-0-0, ఉశీరానవము రక్త పిత్తమునకు సీసా 1-0-0, భృంగామలక తైలము తలంటులకు సీసా 1-0-0, విరేచనకటి మూత్రకోశ విరేచనముగను, 0-8-0 సన్ని సాతతైరవి నులము 1-0-0, బజ్జిబాలకటి పరిహామ కూలకు 0-8-0.

గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం(గోదావరీల్లో.)

చ్యవన ప్రాశన

చ్యవనప్రాశనమే హ్యము బలముచేయును. కానకాగ్రహగ ములకు మహాహాషధము స్వరభంగమును పోగొట్టును. క్యాన కోశములలో ఉండే రోగమును పోగొట్టి వాట్లకు బలముకలిగించును. మృత్రోగమును పోగొట్టి బలము గలించును. వాతరక్తమును హరింప చేయును.

చ్యవనప్రాశన మూత్రకృష్ణమును నివారణచేయును!

చ్యవనప్రాశన కుష్ణములో ఉండే రోగమును పోగొట్టి భాగువృద్ధి కలుగజేయును. ఊడించినవారికి పుష్టి నిచ్చును. ఊయరోగులపాలిట గంజివి. చ్యవన ప్రాశన, క్షురులయొక్క మూత్రమును పోగొట్టి నశయోజనము కలుగ జేయును. బాహు గతు కరిచపుష్టి నిచ్చును. 1 కేసగల డబ్బా 3-0-0.

4 రెడ్డి అండు కంపెనీ,

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు గోదావరిజిల్లా.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము దెల్లడలను మిక్కిలి జ్యోతిగాంచి యునేక యోగ్యతాపత్రములను, గర్భిణీకేటులను పొందిన ప్రాశనకు ప్రకాశకారావుగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడుటలుగా చక్కని తెనుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును యితరులహాయము లేకుండా తమంతటానే జ్యోతిషులగుదురు. ఇట్టి పుస్తకము యుండెన్నడును ప్రపంచంబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషులకిదివరకు తెలియనట్టి హంశములు కలవు. ఒక్కసారి చూచిన వైరి వ్రాసిన సంగతులు నిజమని మీకే తెలియును. ఒకప్రతి నెల రు 2-0-0 లు దిగువ చిరునామాకు ప్రాయశల యును.

కళింగ జ్యోతిషనిలయము వోడవరం, వికాఖపట్న జిల్లాం

ఉంగరములు

నివాహనయములందు, నాటకములందు, ఇతర కుభి కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావరు, ఆర్డర్, సీలు, పాము, మున్నగురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండి నలు తెయూరచేయబడి అమృతమునకు నిద్రముగానున్నది. తృప్తికరముగా లేకున్న వాపసు తీసికొని వైక: మిచ్చెదము.

లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,

(191) 13/233, వైనాబజారు, మద్రాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, మొదల మొదలగువాటికి మంచిమందు

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది డబ్బా 1 కి 0-6-0 మాత్రమే. అనేకయేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు రాచినతోడనే పోయినదని కేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. దీనిని రాచిన మంటయ్యండిదు. చర్యము నలు వెక్కెదు అమృతాంజనము డిపో. మదరాసు-బాంబాయి.